

Oktatási tükörkép

Szórványosodunk

Fotó: Vajda György

A legutóbbi népszámlálás adatai szerint csökken Románia lakossága, és ez a tendencia leginkább a kisebbségeket érinti. S hogy mindez mennyire valós, igazolja az is, hogy Szászrégenben az idén mindössze 14 magyar anyanyelvű szülő gyereke látta meg a napvilágot. Ennek a tükrében próbáltunk jövőképet rajzolni Dénes Józseffel, a város egyik reprezen-

tatív oktatási intézményének, az Alexandru Ceuşianu Általános Iskolának az aligazgatójával.

Vajda György

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Kötött-horgolt mesevilág

Tenyéryi titokzatos manók, vidám hősberek, ölelni való rénszarvasok születnek ünnep táján a Maroskeresztúron élő Kerekes Éva ujjai alatt.

2.

Politikai játszma?

Segesvár polgármestere, Iulian Sîrbu a közösségi médiában videóüzenetben jelentette be, hogy december 18-tól nem hosszabbítja meg a városi kórház menedzserének, dr. Katona Tanaszai Saroltának a munkaszerződését. A kórházvezető mellett kiáll több szakszervezet, az orvosok és az alkalmazottak egy része is.

4.

A Hókirálynőről Bartal Kiss Rita rendezővel

A Hókirálynőben a két mesélő öregasszonyt a bábszínészek élőben játszószák, ugyanakkor árnyjátékot és még sok más technikát közelítettünk egymáshoz annak érdekében, hogy a mesejáték mondandója minél erősebb legyen.

5.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Megváltóvárás a „szabad és demokratikus” Romániában

Mózes Edith

Holnapután van a rendszerváltás 34. évfordulója. Nem számít hivatalos ünnepnek Romániában: Temesváron december 16. és 20. között, Bukarestben december 21-22-én tartanak hivatalos megemlékező rendezvényeket.

A hivatalosságok ugyanakkor rendszeresen „elfelejtik” Tökés László szerepét az 1989. decemberi eseményekben. Holott 1989-ben a Ceauşescu-rendszer nyíltan bíráló Tökés László temesvári református lelkes körüli szolidaritási megmozdulásból nőtt ki a diktatúrát megdöntő forradalom. December 15-én a református gyülekezet néhány tucatnyi tagja élő láncsal akadályozta meg lelkesze kilakoltatását, másnapra néma tiltakozásukhoz több ezren csatlakoztak, majd a megmozdulásból az egész várost körbejáró hangos rendszerellenes tüntetés bontakozott ki. A kommunista hatóságok december 17-én a néphe lövtek, de a véres megtorlás dacára Temesvár teljes lakossága utcára vonult, december 20-án a városban a hadsereg is átállt a tüntetők oldalára. A népfelkelés december 21-én terjedt át több erdélyi városra és Bukarestre. Nicolae Ceauşescu kommunista diktátor hatalma 22-én dőlt meg.

Az idejű temesvári rendezvénysorozaton Tökés László azt mondta: Temesváron 1989-ben a románok, a magyarok, valamint az itt élő közel tíz nemzetiség és felekezet tagjai felismerték, hogy közös az ellenségük,

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER
19., kedd
A Nap kel
8 óra 2 perckor,
lenyugszik
16 óra 37 perckor.
Az év 353. napja,
hátravan 12 nap.

IDŐJÁRÁS
Változékony
Hőmérséklet:
max. 4°C
min. -5°C

*Isten éltesse!
Ma VIOLA,
holnap TEOFIL napja.
TEOFIL: görög eredetű név latinított formája, jelentése: Isten kedveltje.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. december 18.

1 EUR	4,9676
1 USD	4,5508
100 HUF	1,2921
1 g ARANY	295,5104

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népszerűség szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Karácsonyi operettgála

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete, a Kereszténydemokrata Platform és a Maros Megyei Nyugdíjas Klub szervezésében karácsonyi operettgálát tartanak december 26-án, kedden 18 órától a Kultúrpalota nagytermében. Fellépnek Ábrám Tibor, Buta Árpád és zenekara. A belépés ingyenes, a helyjegyeket az RMDSZ Maros megyei szervezete titkárságán lehet átvenni december 22-én, pénteken 13 óráig.

Karácsonyi koncert Marosfelfaluban

A Pro Musica Sacra fúvószenekar karácsonyi koncertjét lehet meghallgatni december 20-án, szerdán 19 órakor a marosfelfalui református templomban. Vezényel Sebastian Cazan. A belépés díjtalan.

Carmen & Christmas Carols – karácsonyi gálahangverseny

Carmen & Christmas Carols címmel tartanak gálahangversenyt december 21-én, csütörtökön 19 órakor a Kultúrpalota nagytermében. A Román Televízió Marosvásárhelyi Stúdiójával közösen szervezett hangversenyen a Marosvásárhelyi Állami Filharmonia vegyes karát és szimfonikus zenekarát Remus Grama vezényli, szólisták: Liza Kadelnik mezzoszoprán, Borsos Edith szoprán, Pataki Adorján tenor és György Levente bariton. A gálahangversenyen a Carmen című operából hangzanak el részletek, továbbá román és magyar karácsonyi dalfeldolgozások is felcsendülnek Cristian Bence-Muk és Kovács Szilárd Ferenc hangszerelésével.

Színek és évek – Marton Erzsébet kiállítása

Továbbra is látogatható a Marton Erzsébet préselt virágokból készült új képeiből Színek és évek címmel nyílt kiállítás a marosvásárhelyi Deus Providebit Tanulmányi Ház előcsarnokában.

A Boróka néptáncgyűttes év végi gálaműsora

December 22-én, pénteken 18 órától a Maros Művészegyüttes kövesdombi előadótermében kerül sor az együttes utánpótláscsoportjának, a Boróka néptáncgyűttesnek az ünnepi műsorára Táncoló aranypellók címmel. A gálaműsoron a Boróka mindenik korcsoportja színpadra lép, a legkisebb és legújabb Apró Morzsák, a kicsit tapasztaltabb Morzsák, a középcsoport és a nagycsoport is bemutatja néptáncstudását. Népi gyerekjátékok, nyárádmenti, ördögösfüzesi, felcsíki, magyarói, szatmári, szászcsávási cigány és kalotaszegi koreográfiákat láthatnak a nézők. Díszvendég: a szászcsávási hagyományörző zenészek. Muzsikál a Pergő banda Marosvásárhelyről. A rendezvényre a belépés ingyenes.

7. Borsikák karácsonya

A marosvásárhelyi Borsika néptáncgyűttes kis-, cseperedő, közép- és nagycsoportja december 23-án, szombaton 19.30-kor a Kultúrpalotában mutatja be évzáró karácsonyi műsorát. Ünnepi repertoárjukban nyárádmenti, dunántúli, felcsíki, magyarpalatki, küküllőmenti táncok szerepelnek. Az eseményt telt házas.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Kerekes Éva és a varázsmánók

Kötött-horgolt mesevilág

Tenyérnyi titokzatos manók, vidám hőemberek, ölelni való rénszarvasok születnek ünnep táján a Maroskeresztúron élő Kerekes Éva ujjai alatt. A kétgyermekes édesanya pár éve horgol állat- és mesefigurákat, a kézimunkázás szeretete azonban életének egy jóval korábbi időszakában gyökerezik.

Nagy Székely Ildikó

– Hatévesen tanultam meg a nagy-mamától kötni és horgolni. A gyerekkori hobbi a későbbiekben is megmaradt, főleg ruhaneműt kötöttem, de a gobelinvarrással is megbarátkoztam, egy ilyen képet három évig varrtam. Ugyanakkor karácsonyi fadíszeket is készítettem. Gyermeknevelési szabadságon voltam, amikor egy családi barát megkérdezte, hogy miért nem próbálok meg állatokat horgolni, hiszen van rá kereslet. Megfogadtam a tanácsát.

Éva héderfáji születésű, a gyermekek jövője érdekében döntöttek úgy a párjával, hogy a megyeszékhely mellett településre költöznek – derül ki a beszélgetésünk alatt, közben a korábbi munkahelyekről is érdeklődöm.

– Péknél tanultam, de nem gyakoroltam a szakmát. Segesváron dolgoztam a kerámiagyárban, ami azóta bezárt, majd itt, Keresztúron egy másik nagy cégnél – sorolta Éva az előző életállomásokat, majd újra régi szenvedélyére, a kötésre, horgolásra terelődött a szó.

– Arra törekszem, hogy minél valószínűbbek legyenek a játékok, ezért

Fotó: Nagy Tibor

gyakran kép után kötök, de az egyediség is fontos számomra, nincs is két egyforma munkám. Ha olyan mesefigurát kérek tőlem, amit nem ismerek, megnézek róla egy rajzfilmet az interneten, hogy a formája és a színe is olyan legyen, mint az eredetie.

Karácsony előtt főként manócskákra, hógömbökre, rénszarvasokra van igény, a múlt szombati maroskeresztúri karácsonyi vásárra is bőven vitt belőlük a kézműves, akit arra kérünk, hogy avasson be a „Rudolf-készítés” fortélyaiiba.

– Megkötöm a szarvas négy lábát, megtöltöm vatelinnel, aztán a teste következik. A fejét és a farkát külön varrom rá.

A későbbiekben Éva azt is elárulta, hogy számára melyik kézművesjáték a legkedvesebb.

– Ez a puha, mosható anyagból készült nyuszi – ölelte magához a bájos tapsifülest, majd kincsekkel telipakolt hátizsákjából főként tavasszal kelendő, kötött virágcserepet, egy kedves baglyot és egy SpongyaBob-figurát is elővett, aztán horgolt, kötött ékszereket, kulestartót, hajgumit, könyvjelzőt és könyvborítót mutatott.

– Nagyon megnyugtató, amikor kézimunkázom, ezért mindennap szánok erre időt, még a családi nyaralás alatt, a tengerparton is kötöttem – kacagott ránk a kézműves tekintete, aki beszélgetésünk végén arról mesélt, hogy nagyobbik fia, a 18 éves is értékeli a munkáját, és kéri is, hogy ezt-azt készítsen el neki, a kicsi négyéves azonban el is szeretné lesni tőle a fonállal varázslás titkát.

Szilveszteri Hahota-kabaré

A marosvásárhelyi Hahota színtársulat december 28-án, csütörtökön este 7 órától a Maros Művészegyüttes előadótermében bemutatja vadonatúj zenés szilveszteri kabaré-előadását, melynek címe: *És akkor mi van?*

Az előadás további időpontjai: december 29., 30., 31., majd január 2., 3., 4., 5., 6., 7., szintén este 7 órától. A műsorrend megtekinthető a www.hahota.ro weboldalon és a társulat Facebook-oldalán.

Fellépnek: Puszkás Győző, Gönczy Katalin, Cseke Péter, Halmágyi Éva, Szőlősi P. Szilárd és Kelemen Barna. Énekel Jakab Bodoni Ildikó. Rendező Kovács Levente. Jegyek elővételben már kaphatók a Kultúrpalota jegypénztárában, a World Travel Shop utazási irodában (Aurel Filimon utca 17. szám, hétköznap 9–16 óra között), illetve a Maros Művészegyüttes jegypénztárában (hétköznap 17–19 óra között).

A színtársulat minden érdeklődőt szeretettel vár.

RENDEZVÉNYEK

Művészdíjak karácsonyi jótékonyági koncertje

A Művészkuckó Egyesület, a Vox Angelica gyermekkórus és a Művészeti Főgimnázium diákjainak közös karácsonyi koncertjére várják a nagyjérdeműt december 22-én, pénteken 20.30 órakor a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-templomba. Karnagy Korpos Kamilla. A belépés ingyenes, adományokat a szervezők köszönettel elfogadják, a koncert bevételéből mozgáserősítő fiatalok táboroztatását támogatnák. Az adakozókat egy bibliai ígét tartalmazó könyvjelzővel ajándékozzák meg a szervezők.

Kerek egy ég alatt – mese, ének, homokrajz

A Kerek egy ég alatt című adventköszöntő előadásnak ad otthont december 20-án, szerdán délelőtt 10 órakor a marosvásárhelyi Spectrum Színház. Az előadás alatt a homokba rajzolt formák illékonyasága, a régi énekek és a mese fordulatok világa együtt idézi meg a régi gondolkozásmódját és három nagy keresztény ünnepünket, hisz a születés öröme a feltámadás misztériumával és a Szentlélek eljövételével kerekedik egésszé. Közreműködik: Navratil Andrea Liszt Ferenc-díjas nép-

dalénekes, Sz. Nagy Mária bábszínész, homokrajzos és Demeter László Bartók-emlékdíjas népzene (koboz, ének). A jegyek a Spectrum Színház jegypénztárában hétköznapokon 9 és 13 óra között, illetve előadás előtt válthatók ki. Előzetes jegyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon.

Nyílik az égnek ragyogó sugára

Ezzel a címmel mutatja be a Maros Művészegyüttes ünnepi műsorát december 19-én, kedden (ma) 19 órakor a kövesdombi színházban. Az előadás azt a virágzó és sokoldalú művészetet tárja fel, mely által a Kárpát-medence népei a karácsonyt megénekeltek, megteremtették, megélték. Tánckarvezetők: Kásler Magda és Kovács Szabolcs-Zoltán, zenekarvezető Moldován-Horváth István, közreműködők: László Enikő és Gyepesi László.

Szomszédom a vadon – Vida Krisztina kiállítása

Szomszédom a vadon címmel nyílik kiállítás Vida Krisztina festményeiből december 20-án, szerdán 17 órakor a marosvásárhelyi Bolyai utcai Gemma Book Caféban. A kiállítás kurátorai Kovács Judit tanár és Kovács Tibor szobrász, a Gemma arculatának megtervezői és kivitelezői. A tárlatot Imre Eszter író és Kovács Judit nyitja meg, zenél Székely Edvin. A kiállítás január 20-ig lesz látogatható.

A románok többsége helyesli, hogy a külföldön élő honfitársaik részt vehetnek a választásokon

A románok túlnyomó többsége helyesli, hogy a külföldön élő román állampolgárok részt vehetnek a romániai önkormányzati, parlamenti és elnökválasztáson – derült ki az INSCOP közvélemény-kutató hétfőn ismertetett friss felméréséből.

A News.ro hírportál megrendelésére november utolsó hetében telefonos módszerrel, országos reprezentatív mintán készült felmérés kimutatta, hogy a megkérdezettek 84,4 százaléka támogatja a diaszpórában élő román állampolgárok részvételét a választásokon. Tíz évvel ezelőtt arányuk még csak 74,9 százalék volt. Az ellenzők aránya nem sokat – 15,1-ről 13,4 százalékra – csökkent, viszont sokkal kevesebben voltak azok, akik nem akartak vagy nem tudtak erről véleményt nyilvánítani.

A diaszpórával kapcsolatos belföldi felmérésből az is kiderült, hogy a tíz évvel ezelőtti 52-ről 69 százalékra emelkedett azok aránya, akiknek van külföldre költözött rokona, de az érintettek körében 38-ról 20 százalék alá csökkent azok

aránya, akiknek pénzt küldenek a külföldön dolgozó rokonok. Ennek ellenére 57-ről 68 százalékra emelkedett azok aránya, akik szerint a külföldön élő románok jelentősen hozzájárulnak a Romániában maradt lakosság életszínvonalának javulásához.

Romániának több mint 22 millió polgára van, de csak 19 millió lakosa. A külföldön élő román állampolgárok számát a hatóságok több mint négymillióra becsülik. A román választói névjegyzékben csaknem 19 millió szavazópolgárt tartanak nyilván. Közülük 860 ezren a külföldi, a többiek viszont továbbra is a belföldi választói névjegyzékben szerepelnek, így utóbbiak akár a helyhatósági választásokon is voksolhatnak, ha éppen a lakcímük szerinti választókerületben tartózkodnak.

A megyei pártlistás arányos parlamenti választásokon a 41 megyei választókerület és főváros mellett Romániában egy 43. külön választókerület hoztak létre a külföldön élő román állampolgárok számára, akiket négy parlamenti képviselő és két szenátor képvisel a 465 tagú parlamentben. (MTI)

Lengyel védelmi miniszter: Kanada megerősíti jelenlétét a NATO keleti szárnyán

Kanada megerősíti jelenlétét Lengyelországban és a NATO keleti szárnyán – közölte Wladyslaw Kosiniak-Kamysz, az új lengyel kormányfőhelyettes, nemzetvédelmi miniszter, miután hétfőn Varsóban fogadta kanadai hivatali partnerét, Bill Blairt.

A varsói védelmi tárca honlapján közzétett videóban Kosiniak-Kamysz aláírta: ez volt az első nemzetközi tárgyalása múlt heti hivatalba lépése óta. Kanadai kollégájával megvitatta a kétoldalú védelmi kapcsolatokat

és a biztonságpolitikai témákat – közölte.

A megbeszélésen megállapodtak az együttműködés intenzívebbé tételéről, és „fontos nyilatkozatok hangzottak el Kanada lengyelországi jelenlétének, a kanadai katonák jelenlétének megerősítéséről a NATO keleti szárnyán” – számolt be Kosiniak-Kamysz.

Bill Blair megköszönte a lengyel hadsereg együttműködését az ukrainai humanitárius tevékenység és a fegyverszállítások megvalósításában.

A lengyel és a kanadai katonák együtt

szolgálnak Lettorszában a 2016-ban odatelepített, kanadai vezetésű, több mint ezerfős nemzetközi zászlóaljban.

A litván fővárosban, Vilniusban idén júliusban megtartott NATO-csúcstalálkozón Kanada és Lettország megállapodást írt alá a lettországi NATO-zászlóalj megerősítéséről. Ennek értelmében Kanada maximum 1200 további katonát telepít Lettorszába.

Az ukrainai háború kitörése után kanadai katonák, köztük utászok, ukrán katonák lengyelországi kiképzésében is részt vettek. (MTI)

Holland bíróság: Hága küldhet F-35-ös repülőgép-alkatrészeket Izraelnek

A holland kormánynak nem kell leállítania az F-35-ös amerikai vadászgépek alkatrészeinek szállítását Izraelbe – közölte ítéletében a hágai kerületi bíróság, amelyet a Dutch News című angol nyelvű holland napilap szemlézett hétfőn.

Hollandiában nemzetközi civil szervezetek december 5-én indítottak pert a kormánnyal szemben annak érdekében, hogy leállítsák az F-35-ös vadászrepülőgépek alkatrészeinek szállítását Izraelbe. Azzal érveltek, hogy a lépés sérti a nemzetközi jogot. A szervezetek szerint az amerikai gyártó tulajdonában lévő, de a hollandiai Woensdrecht légibázisának raktárában tárolt repülőgép-alkatrészek szállítása bűnrészessé teszi Hollandiát a Gázai övezetben elkövetett háborús bűnökben.

A holland kormány azzal érvelt, hogy az F-35-ös repülőgé-

pek izraeli bevetéséről szóló jelenlegi információk alapján nem állapítható meg a háborús humanitárius jog megsértése.

Az illetékes hágai bíróság ítéletében azt írta: az alkatrészek szállítása elsősorban politikai döntés, amelybe a bírácoknak nem szabad beavatkozniuk.

„Az ügyben illetékes miniszter megfontolásai nagymértékben politikai természetűek, és a bírácoknak nagy szabadságot kell hagyniuk a miniszteri döntéseknek” – fogalmaztak. Gázában a háborús helyzet nagyon összetett, sok részlet még mindig tisztázatlan – tették hozzá.

A bíróság azt is közölte, hogy a holland kormány „a jelenlegi konfliktus ismeretében sem köteles felülvizsgálni” az F-35-ös alkatrészek szállítására 2016-ban kiadott engedélyt. (MTI)

A szilveszteri tűzijátékok országos tilalmát követelik Hollandiában rendőrszakszervezetek

A lakossági tűzijátékok szilveszter éjszakai használatának országos betiltását szorgalmazzák holland rendőrszakszervezetek, amelyek szerint az eltérő helyi szabályozások nehezítik az erőszakoskodók elleni hatékony fellépést – tájékoztatott az NL Times című angol nyelvű holland hírportál hétfőn.

A rendőri szakszervezetek felhívással fordultak a holland törvényhozáshoz a szilveszteri lakossági tűzijátékozás országos tilalma érdekében, azzal érvelve, hogy azt a mentősök, a tűzoltók és a rendőrség „nem biztonságos” munkakörülményei teszik szükségessé.

Tavaly szilveszterkor jelentős számú erőszakos cselekedet történt a sürgősségi dolgozók ellen Hollandiában. Az intézkedő rendőröket, a sérültek ellátását végző mentősöket és a kialakult tüzeket oltani érkező tűzoltókat is heves pirotechnikai tűz alá vették a randalírozók, ami „néha égési sérüléseket és halláskárosodást okozott”. Az érintettek úgy érzik, mintha háborús övezetben dolgoznának – emelték ki.

„Az államnak mint munkáltatónak szavatolnia kell, hogy a rendőrök és a sürgősségi dolgozók a lehető legbiztonsá-

gosabb körülmények között dolgozhassanak” – fogalmaztak.

Kiemelték: az egységes országos szabályozásra azért lenne szükség Hollandiában, mert a nagyon eltérő helyi tűzijátékszabályozások megnehezítik a fellépést a rendbontások esetén. Számos önkormányzat rendelt el teljes tilalmat vagy jelölt ki tűzijátékmentes zónákat, míg másokban nincs ilyen szabályozás – írták.

„A helyi tűzijáték-tilalmak nem hatékonyak, és bonyolítják a bűnüldözést” – fogalmaztak. A szétterjedt szabályozás gyakorlatilag betarthatatlan a rendőrség számára – hívták fel a figyelmet. Noha az egységes nemzeti tilalom nem szüntethet meg teljesen a lakossági tűzijátékozásal összefüggő erőszakot, jelentősen csökkentené azt – tették hozzá.

A hírportál emlékeztetett: a szilveszteri időszak különösen megterhelő a rendőrség számára Hollandiában. Tavaly szilveszterkor 14.806 lakossági tűzijátékozással összefüggő incidenst jelentettek, amelyek 771 előállításához vezettek. A pirotechnikai eszközök 52 súlyos sérülést okoztak, az érintettek közel fele 18 év alatti volt. A tűzijátékokkal okozott kár mértéke tavaly szilveszterkor elérte a 18 millió eurót Hollandiában. (MTI)

Ország – világ

Választási szövetség

A kormány hétfőn 29.700.000 lejről 41.200.490 lejre egészítette ki a fokhagymatermesztőket támogató program büdzsáját, hogy a de minimis támogatás minden kedvezményezettjének kifizethessék az összeget. A kormányúléseken elfogadott, a 2023/393-as kormányhatározatot módosító határozat szerint 1964 termesző részese a támogatásban, akik összesen 2775 hektáron termesztettek idén fokhagymát. A de minimis támogatás értéke 3000 euró hektáronként – olvasható a kabinet közleményében. Ugyanakkor meghosszabbították december 29-éig a támogatás átutalásának eredetileg december 15-ére megszabott határidejét. (Agerpres)

Sztrájkorséget állnak az APIA alkalmazottai

A Mezőgazdasági Kifizetési és Intervenciók Ügynökség (APIA) alkalmazottai december 18-a és 20-a között, három napon keresztül sztrájkorséget állnak a mezőgazdasági minisztérium előtt. Az Agrostar szakszervezeti szövetség tájékoztatása szerint a szakszervezeti tagok 12 és 15 óra között tiltakoznak a tárca székhelye előtt. A bérükkel elégedetlen APIA-alkalmazottak már a múlt héten is tüntettek az ügynökség megyei és helyi fiókjainál. Elégedetlenségüket az váltotta ki, hogy a kemény munkájuk és a jó teljesítményük ellenére a fizetésük megrekedt a 2015-ös szinten. Közleményükben emlékeztetnek arra is, hogy az APIA a lehívható európai uniós alapok több mint 96 százalékát felhasználja minden évben. A szakszervezeti szövetség figyelmeztet, hogy az APIA alkalmazottai december 21-én kirobbantják az általános sztrájkot, ha a kormány nem oldja meg a helyzetüket. (Agerpres)

Megváltóvárás a „szabad és demokratikus” Romániában

(Folytatás az 1. oldalról)

közös az érdekük, a szabadság egy és oszthatatlan. Úgy értékelte: Temesvár egyik csodája volt az az előre láthatatlan fordulat, hogy a Ceaușescu-féle történelemhamisítás és a Securitate megosztó politikája pillanatok alatt kudarcot vallott, a románok és a magyarok összefogtak a kommunista rendszer elleni fellépés és a szabadság kivívása érdekében. Ezért is rendkívül zavarónak nevezte, hogy azóta etnikai alapon kettészakadt a forradalom emlékezte, elkülönülve tart megemlékezéseket a román és a magyar közösség. Úgy vélte: ha nem keresné a közös emlékezés lehetőségét, azzal akaratlanul is hozzájárulna a történelemhamisításhoz, aminek „a temesvári népfelkelés és a forradalom szent ügye, eszmeisége lenne a kárvallottja”.

Fontosnak nevezte, hogy román barátai felajánlották közreműködésüket a közös fellépés érdekében, és így idén a Temesvár Társaság, a Noua Revistă de Drepturile Omului című emberjogi szemle, a Temesvári Forradalom Emlékezte Egyesület, a Pavesiana Könyvkiadó, a bukaresti Lengyel Intézet, az Európai Lelkiismeret és Emlékezte Platformja, valamint a két éve alapított és azóta is bejegyzésre váró December 15. – A Román-Magyar Szolidaritás Napja Egyesület közösen szervezhette meg az évfordulós rendezénysorozatot a Temesvári Forradalom Emlékmúzeumában.

Szilágyi Zsolt a román demokrácia szégyenének nevezte, hogy Románia kormánya mindaddig megtagadta a December 15. – A Román-Magyar Szolidaritás Napja Egyesületnek a bejegyzését, amely december 15-ét az 1989-es forradalom kitörésének napjaként akarja elismertetni.

Talán, mert december 15-e elismerése a forradalom kezdeteként Tökés László és a magyarok szerepének az elismerését jelentené.

A liberálisok vezetője, a szenátus elnöke is azt mondta, Temesvár nélkül nem valósulhatott volna meg „egy gyilkos rendszer” bukása. Mint mondta, hálával tartozunk a hősöknek, bátorságuk és áldozatkészségük volt az az alap, amelyre a mai „szabad és demokratikus Románia épült”.

De lássuk, milyen 34 évvel az események után Románia? Az EU egyik legszegényebb országa, ahol virágzik a drogkereskedelelem, pusztítja az ország fiataljait, a korrupció átszövi az élet minden területét, az emberek ugyanúgy szenvednek a tél nehézségeitől, az energia-és az égbé szökő élelmiszeráraktól, mint annak idején.

Ez lenne a „szabad és demokratikus” Románia? Ezen az országon tényleg csak a Megváltó segíthet.

Nem hosszabbították meg a segesvári kórház menedzserének szerződését

Politikai játszma?

Segesvár polgármestere, Iulian Sîrbu a közösségi médiában videóüzenetben jelentette be, hogy december 18-tól nem hosszabbítja meg a városi kórház menedzserének, dr. Katona Tanaszí Sarolta-nak a munkaszerződését. A kórházvezető mellett kiáll több szakszervezet, az orvosok és az alkalmazottak egy része is.

Antalfi Imola

„Racionálisak és felelősek kell legyünk akkor, amikor az egészségügyről van szó” – ezzel kezdte bejelentését Segesvár polgármestere, Iulian Sîrbu. Majd azzal folytatta, hogy december 16-án megszűnt a segesvári kórház igazgatójának menedzseri szerződése, neki pedig az a kötelessége, hogy ideiglenesen új menedzsert nevezzen ki a városi kórház élére. A városvezető szerint „nem túl fényes a helyzet a segesvári kórházban”, az intézménynek

Iulian Sîrbu

komoly adóssága van, ugyanakkor nem fizették ki az alkalmazottak társadalombiztosítási járulékait. „Az adósságok és kinnlevőségek akadályozzák a beruházásokat, például a járóbeteg-szakrendelő esetében” – közölte Sîrbu, aki „rég” problémákról is beszélt, úgymint gyógyszerhiány, a betegek hozzátartozóinak várakoztatása stb., majd reményét fejezte ki, hogy az ideiglenesen kinevezett menedzser hamar megoldja a gondokat.

Kiállnak a kórházvezető mellett

A polgármester fenti kijelentésével ellentétben a kórház alkalmazottai a menedzser mellett tüntettek, illetve legalább két szakszervezet és az RMDSZ tanácsi frakciója is dr. Katona Tanaszí Sarolta mellett áll ki. Ugyanakkor *Michaela Türk* volt polgármesteri kabinetvezető, a Mihai Eminescu Trust Alapítvány projektmenedzsere Declic petíciót is indított dr. Tanaszí Sarolta mandátumának meghosszabbításáért.

A Frăția szakszervezet vezetője, *Călin Orlando Cocis* hangsúlyozta: az elmúlt négy évben dr. Tanaszí Sarolta vezetése alatt a kórház helyzete jelentősen javult, még akkor is, ha a polgármesteri hivatal akadályozta. A szakszervezeti vezető szerint a polgármester olyan személyt nevezett ki Tanaszí doktornő helyébe, akinél felmerül az inkompatibilitás gyanúja, ugyanakkor utalt a polgármesteri hivatal bojkottjára a versenyvizsga megszervezésével

Sarolta kórházigazgatót, és úgy véli, a civil szféra kemény reakciója azt bizonyítja, hogy a polgármester döntése teljesen észszerűtlen, érthetetlen és megalapozatlan!

„Felháborító, hogy egy, a népakarat és nem a szakmai felkészülés adta hatalommal felruházott személynek jogában áll egy minden téren felkészült, szakmailag elismert, kiváló eredményeket felmutató, szívvel-lélekkel a közösségért dolgozó menedzsert félreállítani csak azért, mert nem létezhet a városban valaki, aki a városvezetéstől eltérően bebizonyítja: lehet eredményesen is vezetni, dolgozni. Felháborítóak és rosszindulatúak azok az okok, melyeket felsorol azért, hogy valahogy indokolni próbálja észszerűtlen és szegyeteljes döntését. Az általa kimondott féligazságok kizárólag a manipulációs stratégia részét képezik, tudatosan elhallgatva azokat a tényeket, melyek a menedzser asszony döntéseit, munkáját, bizonyos pillanatokban szélmalomharcát alátámasztják. Igen, a kórház 1.236.903 lejjel tartozik a beszállítóknak. Az igazság másik, ki nem mondott fele: az Országos Egészségbiztosítási Pénztár 3.100.000 lejjel tartozik a kórháznak.

A volt járóbeteg-ellátó (poliklinika) épületének felújítására a dr. Tanaszí Sarolta menedzser asszony vezette kórház pályázatot nyújtott be és nyert meg. Pénzt hozott a városba! A polgármester elhallgatott igazsága: egyedülálló helyzet az országban, hogy a pályázathoz szükséges önrészt az általa vezetett város nem biztosította! Elhallgatott tény: a kórház működéséhez szükséges pénzalapok biztosítása a törvényes előírások szerint az önkormányzat feladata! Ezért, ha a kórháznak tartozása van a közműszolgáltatók felé (gáz, villany, víz stb.), azt jelenti, hogy a Iulian Sîrbu vezette hivatal nem biztosította ezeket az alapokat, sőt a polgármester a kórháztól még azt az 5 millió lejt is visszavette, amit az év eleji költségvetésben az ellenzék egy RMN (mágnesesrezonancia-) készülék megvásárlására nagy nehezen kiharcolt. Dr. Tanaszí Sarolta az a vezető, akire magyar közösségünk is büszke lehet. Hozzáértése és kitartó munkája eredményeképpen ma a segesvári kórház – jó irányban – teljesen megváltozott. Hogy még vannak hiányosságok? Természetesen vannak, mivel egy mandátum nem elégséges ahhoz, hogy az évtizedek alatt elhanyagolt intézményt újraépítse, újrászervezze”. A város volt alpolgármestere arra szólította fel az RMDSZ-képviselőket, hogy álljanak ki dr. Tanaszí Sarolta mellett,

Dr. Tanaszí Sarolta

Fotó: Nagy Tibor (archív)

megvonva a támogatást Iulian Sîrbu polgármestertől és UIPS pártjától mindaddig, amíg nem értékeli át a menedzserrel kapcsolatos döntését. Tiltakozásul a tanácsban mindaddig ne szavazzanak meg egyetlen, a polgármester által előterjesztett határozattervezetet sem, amíg Iulian Sîrbu nem változtatja meg döntését. „A kórház és vezetője nem lehet politikai áldozat felelőtlen emberek felelőtlen politikai játékában” – fogalmazott Tóth Tivadar.

Politikai játszma folyik

Az RMDSZ városi tanácsosai kiállnak dr. Tanaszí Sarolta mellett – nyilatkozta lapunknak *Gáll Ernő*, aki egyben a segesvári szervezet elnöke is. Megkeresésünkre elmondta, a nyár folyamán már egyszer kiálltak az igazgató mellett, amikor a város polgármestere fel akarta bontani a szerződését a kórház gazdasági mutatói miatt. „Egy hónappal ezelőtt is tárgyaltunk, próbáltuk meggyőzni a városvezetőt, hogy rossz lépés lesz nem meghosszabbítania a kórházigazgató szerződését, aki országosan elismert, kitűnő menedzser. Iulian Sîrbu azt ígerte akkor, hogy átgondolja a dolgot, ezért meglepődtem a bejelentésén. Mi, tanácsosok ez ellen nem tehetünk semmit, ez a városvezető hatásköre, én viszont a politikai játszma részének tartom. Továbbra is támogatjuk dr. Tanaszí Saroltát, remélhetőleg a versenyvizsgára sor kerül, és ha jelentkezik, reális esélyei lesznek. Szomorú,

hogy teljesen politikai oldalra terelődött a dolog. Nagy nyomás volt egyesek részéről, hogy a tanácsban ne szavazzunk meg semmit, de miután egyeztetünk az RMDSZ megyei vezetésével is, az a döntés született, hogy minden olyan tervezet, amely a város javát szolgálja, meg fogunk szavazni” – közölte a Népújsággal Gáll Ernő.

„A kórház jó irányban halad”

Dr. Katona Tanaszí Sarolta személyes közösségi oldalán válaszolt az őt ért vádaskodásokra, cáfolta a polgármester kijelentéseit. Ismertette a gazdasági mutatókat, a kórház gondjait, az alkalmazottak fizetésének kiutalására vonatkozó eljárást. Meggyőződését fejezte ki, hogy az általa vezetett kórház jó irányba halad. A menedzsert arról is kérdeztük volna, hogy részt vesz-e a legközelebbi versenyvizsgán, de hétfőn a délutáni órákban nem értük el telefonon.

Iulian Sîrbu polgármester két nappal a videóüzenete után ismét közösségi oldalán írt arról, hogy számított rá, a bejelentése „a régi érdekcsoportokat” megzavarja. Pontosított: nem váltotta le a vezetőt, akinek lejárt a szerződése, és a kórházi vezetőtörténetes dolga a versenyvizsgát megszervezni, amit érdekes módon eddig nem tett meg, majd hozzátette: a volt menedzsert is „politikailag” nevezték ki.

Hétfőn este lapzártáig a botrányos ügyben nem történt semmiféle változás.

Törvénnyel korlátozták a rovarlisztet tartalmazó termékek forgalmazását

Ezentúl csak az áruházak elkönyvelt polcain, jól láthatóan figyelmeztető felirat kíséretében szabad olyan rovarlisztet tartalmazó termékeket forgalmazni, amelyeket élelmiszerekként ismert el és engedélyezett az Európai Unió.

Az erről szóló, Marcel Ciolacu miniszterelnök és két képviselőtársa által kezdeményezett, november végén megszavazott törvényt hétfőn hirdette ki Klaus Iohannis államfő.

A törvény tiltja, hogy a hagyományos termékek országos jegyzékébe felvett élelmiszerekbe rovarlisztet keverjenek. A törvény pontos leírást tartalmaz arról, miként kell a rovarszármazékkal előállított élelmiszereken a fogyasztók számára azonnal érthető módon feltüntetni az összetevőket, valamint azt is, hogy ezek allergiás reakciókat válthatnak ki az erre érzékeny fogyasztóknál. Éttermek esetében az étlapon fel kell tüntetni, hogy használtak-e rovarlisztet az ételhez, és erről a vendéget is tájékoztatni kell.

„Az embereknek tudniuk kell, hogy mit vásárolnak, és a címkének egyértelműnek kell lennie, teljes információt kell tartalmaznia ezekről a termékekről. A gazdasági patriotizmus a helyi termelők és a hagyományos román termékek és élelmiszerek védelmét jelenti” – mutatott rá áprilisban, a tervezet beterjesztésekor az azóta kormányfői megbízatást kapott Marcel Ciolacu akkori házelnök.

Romániában az év elején élénk sajtóvisszhangot váltott ki, hogy az Európai Bizottság engedélyezte a

házi tücsökből nyert por felhasználását élelmiszerek előállításához. A mezőgazdasági és vidékfejlesztési tárcát akkor vezető Petre Daea nyilatkozatok sorozatában bírálta a brüsszeli döntést, és arra biztatta az ország lakosait, hogy „hagyják a tücsköket ciripelni, egyenek inkább románul”.

A fogyasztóvédelem már Marcel Ciolacu törvénytervezetének beterjesztése előtt előírta, hogy a rovarkészítményeket jól látható, 20-as méretű Times New Roman betűtípussal írt tájékoztató felirattal köte-

lező ellátni, amelyen jelezni kell az összetevőket.

A házi tücsök a harmadik rovar, amelyet élelmiszer-összetevőként engedélyeznek az uniós piacon, miután 2022 júliusában a közönséges lisztbogár lárvája, novemberben pedig a vándorló sáska felhasználását engedélyezték fehérjealternatívaként.

A román média által rögtönzött közvélemény-kutatások szerint a románok többsége idegenkedik attól, hogy rovarokból készült élelmiszert fogyasszon. (MTI)

Betlehemi láng az adventi koszorún

Advent harmadik vasárnapján, az öröm vasárnapján betlehemi lánggal gyújtották meg az adventi koszorú harmadik gyertyáját a marosvásárhelyi Bolyai téren. Ez azért is rendkívüli, mert háborús időszakban nagy kihívás a láng Európába szállítása. A Bolyai téren ismét szép számban gyűltek össze a marosvásárhelyiek, akik Papp Noémi Melinda evangélikus lelkész igehirdetését követően a 30. számú Gróf Teleki Sámuel Cserkészcsapat jóvoltából vehettek a betlehemi lángból, és elvihették otthonukba.

Mezey Sarolta

Az idén a háború miatt kérdésessé vált a betlehemi békeláng megérkezése. Köztudott, hogy Betlehem Jeruzsálemtől tíz kilométerre délre, a palesztin fennhatóság alatti Ciszjordániában található. Az izraeli-palesztin határ még békeidőben is szigorúan ellenőrzött, hát még háború idején!

A beszámolókat szerint egy 12 éves keresztény betlehemi kislánynak időben sikerült a betlehemi Születés bazilika örökmécseséről átvenni a lángot. Innen kerülő utakon kísérték Bécsbe, ahol egy tízéves cserkészfiú vette át. A betlehemi békeláng szétosztására december 9-én ünnepélyes keretek között került sor a linzi dómban. Mintegy 90 magyar cserkész vett részt az ünnepségen. Linzból a Romániai Magyar Cserkészszövetség indította útjára a lángot. Idén a csíki cserkészek voltak a megbízottak, hogy elhozzák és Erdély területén mindenhol, Maros megyébe is eljuttassák az Isten szeretetét és békéjének üzenetét szimbolizáló békelángot.

Szathmári Richárd, a 30. számú Gróf Te-

leki Sámuel Cserkészcsapat tagja elmondta, hogy az itteni cserkészek 1993 karácsonyán kapcsolódtak be a mozgalomba, és a betlehemi Születés templomban égő örökmécses lángját azóta osztják szét a hívek között.

– A láng Isten szeretetének és békéjének üzenetét hordozza, mi, cserkészek jó szolgálatot teszünk azzal, hogy eljuttatjuk a körülöttünk élőkhez, a családokhoz és a jóakarátú emberekhez. A láng hozzon örömet és békét mindannyiunk családjába! – mondta a cserkész.

Mindenkor örüljétek!

Papp Noémi Melinda evangélikus lelkész Pál apostol filippibeliekhez írott levele 4. részének 4-7. verseit olvasta fel.

A harmadik gyertya az öröm gyertyája, örömmre hív fel bennünket Isten az apostol által. „Örüljétek az Úrban mindenkor; ismét mondom, örüljétek! A ti szelídlelkűségetek ismert legyen minden ember előtt. Az Úr közel!”

– Olyan nagy dolog, amikor nincs öröm az ember életében. Mert nem csak a külső körülményekre van szükség ahhoz, hogy méltó emberi életet éljünk, hanem örömmre is. Az örömtelen élet könnyen elsorvad, az örömtelen munka robot, az örömtelen kapcsolat és házasság kín és szenvedés. Az örömtelen napok csak a túlélésre korlátozódnak. Ha 2023 adventjén mérleget készítünk az örvendezőkről és a kevésbé örvendezőkről, megállapíthatjuk, hogy az örömben élők serpenyőjében sokkal kevesebben vannak. Ott találjuk például a gyerekeket, a sikeresen vizsgázókat, vagy akik most indultak közös életútjukon. Viszont sokkal többen vannak a mérleg másik serpenyőjében. Mert nem örülhet az, aki az elmúlt

Fotó: Nagy Tibor

héten koporsó mellett állt, akinek gyógyíthatatlan betegsége van, aki megroppan a teendői súlya alatt, vagy azok, akiknek a háború valóságával kell szembenézniük. Mégis, Pál apostol parancsba adja, hogy örömdjünk. Ugy fogalmaz: Örüljétek az Úrban! Legyen örömforrások Istenben! Mert az apostol örömforrása is maga az Isten, miközben körülményei egyáltalán nem derűsek. Jó abban a tudatban élni, hogy számára is biztonságos burkot nyújt az Isten, ami öröm forrása. Advent van, keressük az örömet, úgy viszonyuljunk Istenhez és embertársainkhoz, hogy örömmel leljük benne, s kerüljük az öröm rombolását! – fo-

galmazott Papp Noémi Melinda evangélikus lelkész.

A téren összegyűlt ünneplők *Szente Katalint*, a Marosvásárhelyért Egyesület elnökét is meghallgatták, aki az óriási adventi koszorú állításának hároméves történetét ismertette. Hozzátette: van minnek örülni, mert közösségünkben jelen van a jóakarát és a segítő szándék. Az istentisztelet után a népszerű Koszikát, majd a Stefánia óvoda Szívárvány közép csoportjának műsorát hallhatta a közönség, őket Vas-Gál Dorottya és Takács Erika óvónők készítették fel.

A cserkészek a tér négy sarkán osztották a betlehemi lángot.

A Hókirálynőről Bartal Kiss Rita rendezővel

„Van a világunkban egy lefagyás”

Andersen egyik legszebb meséje, a Hókirálynő bemutatójára várták december 2-án, szombaton délután a marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház nagyérdeműjét. Az előadás megszületéséről a telt házas premier előtt pár órával Bartal Kiss Rita Blattner Géza-díjas rendezővel, a zalaegerszegi Griff Bábszínház művészeti vezetőjével beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

– 2019-ben a nagy sikerű, többszörösen díjazott *Volt egyszer egy című mesejátékot állította színpadra az Ariel társulattal. Miben adott újat a mostani közös munka?*

– A *Volt egyszer* egynek teljesen más volt a dramaturgiai felépítése, Máté Angi nagyon szép novellameiséből épült fel, és minden bábszínésznek volt egy meséje, amit előadott, miközben a többi színész körbejátszotta a mesélőt, így a párbeszéd helyett az epikus történetmesélésre épült az előadás. A Hókirálynő ezzel szemben egy dramatikus történet, de itt is van egy mesélő szál. Az eredeti mesében Gerda különböző stációkon megy át, miközben elveszett barátját keresi, és van két idős asszony – az egyik, aki a folyóparton él, és virágoskertje van, a másik az északi Lappföldön élő öregasszony, kicsit varázslóasszony –, az Andersen-művet adaptáló Szálinger Balázs őket emelte ki a cselekményből, a történet az ő nézőpontjukból mesélődik el. Nagyon szeretem Balásznak ezt a dramaturgiai fordulatát, ami a főhóst magányában magának megtartani akaró, céljai elérésétől önzőn visszatartó, valamint az útjára engedő, segítő embertípust, a kétféle anyai attitűdöt állítja szembe

egymással. A *Volt* egyszer egyben egy szabadabb, metaforikus, költői világ kelt életre, és bár az Andersen-mesében is van egy nagyfokú költőiség, érzelmekkel varázslás, ez az előadás egy másfajta játékmódot, jelenlétet, más bábszínházi eszközöket igényelt.

– *Milyen technikával készült báboz láthatók a Hókirálynőben?*

– Erre nem könnyű válaszolni, ugyanis a tradicionális technikák mára már mind idomultak a modern bábjátéshoz. Én úgy gondolom, hogy nem is az a lényeg, hogy egy báb milyen technikával készült,

hanem az, hogy a történetvezetést erősítse. A Hókirálynőben a két mesélő öregasszonyt a bábszínészek élőben játsszák, ugyanakkor arnyjátékok és még sok más technikát közelítettünk egymáshoz annak érdekében, hogy a mesejáték mondanója minél erősebb legyen.

– *Beszéljünk egy kicsit erről a mondandóról.*

– Amikor Katival (sz. m.: Székely Katalin, az Ariel Színház művészeti vezetője) egy új előadás színpadra állításáról beszélgettünk, több mesét ajánlottam neki a kedvenceimből, és örültem, hogy a Hókirálynőt választotta. Mint ismeretes, úgy kezdődik a történet, hogy volt egy gonosz manó, aki tükröket gyártott, és egy ilyen gonosz tükör eltört, a szilánkjai pedig szétszóródtak a világban, az emberek szemébe, szívébe fűrődva. Ha bepillantunk az életünkbe, láthatjuk, hogy azok a szilánkok nagyon is ott vannak. A pandémia, majd a körülöttünk dúló háború miatt van a világunkban egy lefagyás, az emberek nem törődnek egymással, elmennek egymás mellett, mindenki a telefonjába bújjik, az emberi kapcsolatokban máshova került a fókusz. Talán egy ilyen történet elmesélésével hozzájárulunk ahhoz, hogy a gyerekek ne ebben éljenek, ne kapják meg ennek az összetört, gonosz tükörnek a szilánkjait.

Egyszerűségében sokat tudó világ

– *Hogyan született a mesejáték látványvilága?*

– Az előadás tervezőpárosa két fiatal, egyetemi tanulmányait nemrég befejezett alkotó, a bábszínházi rendező szakon végzett Maróthy Anna Zorka és Lengyel Viola látványtervező. Több közös munkájuk van, nagyon szépen kiegészítik egymást. Ezúttal is egy olyan újszerű teret, il-

letve látványt hoztak létre, ami az előadás alap gondolatát igyekszik vizuálisan is megjeleníteni.

– *Miben nyilvánul meg ez az újszerűség?*

– A látványvilág formanyelvében, a szín-, illetve díszlehasználatban. Nem egy klasszikus Andersen-adaptációt látunk, hanem egy letisztultabb, egyszerűbb, de egyszerűségében sokat tudó mesevilágot. A báboz nem realiztikusan megformált emberalakok, hanem a szereplők lényegét kifejező figurák, a karakterek absztrakciói.

Új energiák találkozása

– *Hogyan illeszkedik mindehhez a mesejáték zeneisége?*

– A Hókirálynő zenéjét szintén egy sokoldalú fiatal alkotó, a bábrendezői végzettségű Cseri Hanna szerezte. Ezek sem a klasszikus stílust képviselik, hanem a jelenetek lényegét, például a hóhullás-atmoszférát erősítik, és közben kitérítik a teret. A vizualitás, a zene, a szöveg, a mozdulat, mint egy puzzle, együtt adja azt az érzetet, amit szeretnénk közvetíteni.

– *A legutóbbi „puzzle-darabról”, a koreográfiáról még nem beszéltek.*

– A színpadi mozgásért felelős alkotótársam, Bíró Eszter utolsó éves koreográfia szakon. Nagyon örülök, hogy fiatalokat tudtam bevonni ebbe a munkába, mert másfajta energiát hoznak, és ez mindenképpen az előadás hasznára válik.

– *A Hókirálynő az 5 év fölötti nézőknek szól, de ezen a tág kategórián belül mi mindenkinek?*

– Meggyőződésem szerint akkor jó egy előadás, ha több rétege van, van benne olyan szál, amin a gyerek néző tud haladni, és olyan gondolat is, ami a felnőtteknek fontos, tehát mindenki, aki beül a nézőtérre, végül magával visz valamit.

Szászrégen

Szerkesztette: Vajda György

Leaszfaltozták az Unirii negyed főutcáját

Nemcsak a városbeliek, hanem mindenekelőtt a Szászrégen főterét Marosvásárhely–Maroshévíz irányába – és fordítva – elkerülő gépkocsivezetők öröme nemrég hozzáfogtak az Unirii (Egyesülés) negyedi, hasonló nevű út leaszfaltozásának. Az elmúlt hónapokban a polgármesteri hivatal rendbe tette a szászrégeni rendőrségnek is helyet adó tömbház körüli teret, folytatva a negyed korszerűsítését. Aszfaltoznak, egyelőre a városból kivezető körforgalom és a negyedben levő első körforgalomig. Az utat betonlapok borították, erre került az aszfalt, amely elsősorban a tehergépkocsiforgalom miatt ment tönkre. Azt is megtudtuk, hogy azért volt szükség az építések

kemény alapokra, mert ez a városrész mocsaras területen áll, ezért így erősítették meg az utat. A beruházásra az önkormányzat 4,5 millió lejt fordított, és amint az időjárás megengedi, folytatják a munkát.

Várják a korcsolyázókat

Fotók: Vajda György

Bár az időjárás még nem fordult igazán téliesre, a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal, mint minden évben, az idén is előkészítette a városi parkban a korcsolyapályát, amely hivatalosan december elsején nyílt meg. A pálya hétfőtől vasárnapig 12 és 21.30 óra között üzemel, a következő turnusokban: 12–13.30, 14–15.30, 18–19.30 és 20–21.30 óra között. A szünetekben a jeget teszik rendbe a karbantartók. A belépőjegy ára 3–18 év közötti gyerekeknek 10 lej, felnőtteknek 20 lej. Három év alatt ingyenes a belépés. A helyszínen egy pár korcsolyát egy menetidőre 10 lejért lehet bérelni.

Szórványosodunk

(Folytatás az 1. oldalról)

Az aligazgató elmondta, hogy az iskolájukban jelenleg az előkészítőtől a nyolcadik osztályig 208 magyar diák tanul. Szászrégenben mintegy 400 általános iskolás és valamivel több mint 200 liceumi diák tanul magyar osztályban.

A létszám az utóbbi tíz évben stagnált, de nem tükrözi reálisan a régi helyzetet, ugyanis ötödik osztálytól a városkörnyéki településekről (Beresztelke, Marosfalu, Disznajó) is beiratkoznak az oktatási intézménybe. Beresztelkén ugyanis négy éve nincs magyar oktatás, míg Marosfalu tavalytól megszűntek az V-VIII. osztályok. Ez a szászrégenieknek jó, azonban a tendencia a vidéki magyar oktatás felszámolásához vezet. Az idén született 14 gyerek nem biztos, hogy valamikor magyar tagozaton fog tanulni. Az aligazgató tudomása szerint a szülők többsége külföldön dolgozik, itthon megkeresztelik a gyerekeket, majd visszamennek a munkahelyüket biztosító országba. A tapasztalata pedig az, hogy a egyes házásságban született gyerekek 99%-a – akár az édesanyja, akár az édesapja tartozik a többségi nemzethez – román osztályban kezdi, illetve folytatja tanulmányait. Kevesen vannak, akik magyar óvodába járatják a gyerekeket, de iskolába már román tagozatra íratják be, talán mert „így majd jobban érvényesülhetnek az életben”. Ilyen körülmények között nagyon nehéz megjósolni, hogy hosszú távon mi lesz a szászrégeni magyar oktatással – mondta az igazgató, aki hozzátette, lehetőségeik szerint megtesznek mindent, hogy a magyar diákoknak megfelelő feltételeket teremtsenek.

Az idén sikeresen pályáztak az Iskola Alapítványon keresztül a délutáni oktatás támogatására, így szeptembertől szervezzen, az iskolai program után, 93 0–IV. negyedik osztályos diák tanítók segítségével az iskolában házi feladatokat oldhat meg és más kiegészítő foglalkozáson vehet részt, s ami a legfontosabb: minden diáknak (meleg) ebédet biztosítanak. A teljes létszám 95, de két diák élsportoló, így minden délután a marosvásárhelyi sportiskolába edzésre járnak, így szüleik beleegyezésével ők nem vesznek részt a programban. Az V–VIII. osztályosok is

szeretnének részt venni a délutáni foglalkozásokon, így azon gondolkodnak, hogy miként lehet kibővíteni ezt a lehetőséget.

Továbbá sikeresen pályáztak a Rákóczi Szövetség által felajánlott iskolabusz-programban. A magyar kormány támogatásával augusztusban Szászrégen két iskolabuszt vehetett át Budapesten. Az egyiket a Petru Maior, a másikat az Alexandru Ceușianu iskola magyar diákjai használhatják. Az autóbusszal reggel és délután két-két úttal Beresztelkéről hozzák be és viszik vissza a diákokat. Az üzemeltetést úgy oldották meg, hogy az iskola sporttanára, aki Beresztelkén lakik, elvállalta a jármű vezetését, így az ő ingázásában is segítenek. A pályázati program szerint a járművet kizárólag magyar diákok használhatják. Igény lenne harmadik túrára is, de nem lehet beilleszteni az időintervallumba, így azt a néhány diákot, aki a szászrégeni iskolába jár, a szülők szállítják a városba és vissza.

Mindezek mellett az intézmény évente öta felkarolja és támogatja az iskolán kívüli tevékenységet. Jelenleg Kis Andor református és Kis Erzsébet katolikus vallásánár nemezelést, kosárfonást, illetve gyöngyfüzést és bórdíszművészet tanít az Alkotóházban. Tizenhat éve folyamatos a néptáncoktatás, korábban Kovács János, a Biborka tánctanára, jelenleg Simon Szabolcs vajdaszentiványi tanár oktatja a Gyöngyharmat tánc csoport tagjait, és az iskola adja a Fábian András által irányított Csim-Bumm diákszinglő csoport magját. Ezenkívül idegennyelv-szakkörök is működnek, így aki időt tud szakítani a zsúfolt tanrend mellett a közösségi foglalkozásokra, megteheti.

Ami pedig az osztályok sorvadását illeti, felmerült egy step by step osztály beindítása, ami fokozott odafigyelést igényel az oktatóktól, így a diáklétszám hiányában „fennmaradt” tanítókat át lehet csoportosítani, de ennek a beindítása még csak ötlet szinten létezik. Ezenkívül igyekeznek mindent megtenni, hogy a szászrégeni magyar diákoknak megfelelő minőségű anyanyelvi oktatást biztosítsanak. A többi nem a város oktatóitól függ.

„Szívügye a közösség” díjban részesült Banga Gáspár Attila

December 17-én, vasárnap a szászrégeni református templomban tartott délelőtti istentisztelet után a Szászrégeni Közösségért Egyesület a „Szívügye a közösség” díjjal jutalmazta Banga Gáspár Attilát, a helyi református egyházközség kántorát a közösségért kifejtett áldozatos munkája elismeréseként. A díjat az egyesület nevében Tudor Veronka, az egyesület elnöke és Kovács János ügyvezető elnök adta át, és méltatták a díjazottat. Az alábbiakban a méltatásból idézünk.

„Banga Gáspár Attila 1978. augusztus 25-én született Szászrégenben. Az elemi iskolát a helyi 1-es számú általános iskolában végezte, középiskolai éveit Kolozsváron, a Református Kollégiumban töltötte, ahol letette a református egyházkerületi kántorvizsgát. Felsőoktatási diplomát szerzett a Babeș–Bolyai Tudományegyetem földrajz-történelem szakán, majd a Gheorghe Dima Zeneakadémia zenepedagógia szakán. A továbbképzést Marosvásárhelyen folytatta, ahol a Művészeti Népiskolában klasszikus ének, elektromos orgona és gitárképzésen vett részt. 1997 óta a Szászrégeni Református Egyházközség kántora, ahol az évek során igazi zenei munkát és közösségépítést végzett. 2002-ben megalapí-

totta a gyülekezet ifjúsági kórusát, a Szivárványt, amely mára 24 tagot számlál. 2006-tól furulyaoktatást vállal és a furulyazenekart vezeti, 2007-ben pedig létrehozta a Piccolino gyermekkórust. 2008-ban, a gyülekezeti ifjúsági élet további bővítésével, létrehozta a Sófár keresztyén zenekart, amely évente akár 60 szolgálatot is végzett. Különös figyelmet fordított arra, hogy az együttes tagjai jól érezzék magukat, és számos különböző hangszert megszólaltassanak. Emellett nem hanyagolta el az utánpótlás képzését sem, ami különösen nagy erőfeszítést igényelt. Ebben az időszakban két utánpótlás-zenekart is létrehozott: az egyiket MiniSófárnak, a másikat Pici Sófárnak nevezték el, utóbbi tagjai is mára már 18 évesek lettek. 2010-ben a gyülekezet fiataljainak kérésére gitárképzést indított számukra, amit évente a vakációs bibliahéten is folytatott. Jelenleg három különböző szinten több gyermek részesül ebben a képzésben. Kitarató, odaadó munkája által a kórus mellett lehetőséget biztosít furulyázásra és gitározásra is, így építve fel fokozatosan a zenei tudást és élményt. Meggyőződése szerint ez az út vezet el ahhoz, hogy a gyerekek felnőttként is örömeiket leljék a zenében. Számára a zene nem csupán művészeti forma, hanem egy olyan eszköz is, amelyen keresztül a fegyelem és az odafigyelés fontosságát lehet elsajátítani. Leg-

főbb feladatának tartja, hogy a zene segítségével közösséget formáljon. Tudatosan törekszik arra, hogy a gyerekek számára vonzóvá tegye a programokat, így biztosítja, hogy visszatérjenek, és végül a közösség részévé váljanak. Jelenleg is azon dolgozik, hogy a zene erejével megtartsa a közösséget. Szeretne egy

felnőtt Sófár csoportot kialakítani, amely a szoltárokat népi hangszerelesben adja elő, ugyanakkor feladatának érzi az eddigi csoportok fenntartását, éltetését, a közösség összetartását. Mint kántor, zenekarvezető, gitárkör és kórusok szervezője, tehetségét és szenvedélyét használja fel a zene és a közösségi

élet ötvözésére. Különösen értékes a munkája a fiatalok körében, ahol mentorálással és inspiráló vezetéssel járul hozzá a helyi kultúra és összetartás megerősítéséhez. Összintén elhivatottsága és a közösség iránti szeretete tette méltóvá a kitüntetésre” – áll egyebek mellett a laudációban.

Fotó: Nagy Betty

Kihívások és eredmények tükrében

Értelme van a munkának

A magyar népi kultúra minél fiatalabb korban való megismertetése, megszerettetése volt a 2007-ben létrehozott Szovátai Népi Játzóháznak (SZNJ). Az elmúlt bő másfél évtized munkájának gyümölcsei már beérni látszanak.

Gligor Róbert László

Az SZNJ azt a célt tűzte ki maga elé megalakulásakor, hogy a gyerekekkel, fiatalokkal megismertesse, megszerettesse a népi kultúrát olyan területeken, mint a népi gyermekjátékok, népdalok, néptáncok, népmesék, továbbá olyan kézművestechnikák elsajátítása révén, amelyekkel használati és dísz tárgyak készíthetők. Ezek a mai globalizálódó világunkban divatjarmúlnak tűnhetnek, de napjainkban egyre többen fedezik fel ezek értékét, és megnő a természetes anyagokból készült helyi termékek kereslete – mondta el lapunknak Kiss Enikő (fotó), a Bernády Köz-művelődési Egylet keretében működő SZNJ vezetője. Mindezek az anyanyelvi kultúra megismerése mellett nagy hatással vannak a gyerekek személyiségfejlődésére, szociális készségeket is eredményeznek, amelyek csak közös tevékenységek folytán alakulnak ki, a manuális készségek pedig az iskolai és későbbi életük során bizonyulnak elengedhetlen-

Kiss Enikő

Fotó: Facebook

nek. Kiss Enikő úgy véli, hogy a 2007-ben megfogalmazott célok most beigazolódnak látszanak, azok a gyerekek, akik kiskorukban megismerték anyanyelvi kultúrájukat, fiatalokként is megélik ezt, és ha más településekre is kerültek, továbbvitték a Szovátán kapottakat. Ez is megerősíti azt, hogy értelme van ennek a munkának.

Az SZNJ idén folytatta a rendszeres hagyományörző tevékenységeit, az év jeles ünnepkörei mentén építette fel programjait. Ezeket helyet kapott a néptánc megalapozása, a népi gyermekjátékok, népdalok, népmesék, s ezzel párhuzamosan a kézműves-tevékenységek is, amelyekre főleg a böjti és adventi időszakban fektettek hangsúlyt. Emellett rendszeresen részt vettek gyerekfoglalkozásokkal a városi rendezvényeken (tőkfesztivál, gyermeknap), és egy alkalommal fel-

nőttképzést is szerveztek pedagógusok számára. Mindezek nem valósulhattak volna meg támogatók nélkül. A jeles napokhoz kapcsolódó tevékenységekre az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány nyújt támogatást, valamint az anyaországi Kulturális és Innovációs Minisztérium, a magyar kormány a Bethlen Gábor Alap révén, ezenkívül Szováta önkormányzata is több programjukat támogatja.

Már öt korosztály táncol

Az SZNJ keretében folyó tevékenységek nyomán alakították meg 2015-ben a Sirülők néptáncgyüttest, jelenleg öt korosztályban folyik a néptáncoktatás. Néhány táncosuk már más településen tanul tovább, középiskolában vagy egyetemen, ott más, akár hivatásos együttesekben is folytatják tevékenységüket, mégis az idei bekecsalji néptáncalákozóról fájó szívvel engedték el őket.

Tartalmas, gazdag, élménydús esztendő tud maga mögött az együttes, amely három korosztályllyal bővült, a nagyobbakkal továbbra is Tökés Lóránt foglalkozik, a kisebbek mellé Adorjáni Orsolya óvónőt kérték fel oktatónak, aki megfelelő szakembernek bizonyult.

Az együttesben közel kétszáz gyereket és fiatal foglalkoztatnak, a számbeli gyarapodás mellett bővültek a közösségi események, táncanyagban is gazdagodtak, a rendszeres heti próbák mellett edzőtáborokban, táncos hétvégeken volt

A néptáncgyüttes közel kétszáz gyermeket és fiatal foglalkoztat

lehetőségük rész venni, és a különböző korcsoportokkal helyi és megyei rendezvényeken, néptáncalákozókon, versenyeken vettek részt. Volt lehetőségük közös fellépésre Berecz András mesemondóval és fiával, Berecz István táncossal, egyik csoportjuk részt vett a Dunán innen, Tiszán túl népművészeti vetélkedőn, ahol az erdélyi elődöntőben arany, a Kárpát-medencei döntőben ezüst minősítést szereztek. Két csoport a nyáron egy montenegrói nemzetközi néptáncfesztiválon vett részt, ahol szép eredményekkel gazdagodtak. A jelenlegi nagycsoport részt vett a december 16-án megrendezett Gyöngykoszorú Gyöngye néptáncalákozóon, a kisebbekkel 13-án karácsonyvárosi műsort adtak elő a helyi kultúrotthonban – sorolta az SZNJ mindenese. Az együttes rendszeres támogatója a magyar kormány a Csoóri Sándor Alap programjai keretében, valamint a helyi önkormányzat.

Dunától Tiszáig és a köztársasági elnökig

Mozgalmas éve volt az SZNJ keretében a Sirülők mellett tavalyelőtt alakult helyi Tücsökraj gyermek-népzeneke is, amely idén lét-

számban is gyarapodott, de korosztály szempontjából is „szélesedett”. December 20-án pedig karácsonyi koncerten mutatkozik be a nemrég verbuválódott felnőttcsoport.

A Miklós Károly prímás vezette gyermekcsapat is részt vett a Dunán innen, Tiszán túl vetélkedőn, ahol arany minősítést szerzett, majd novemberben Kiskunhalason a kadétkok fogadalmotételén erdélyi katonadalokat játszott olyan rangos előljárók jelenlétében, mint Novák Katalin köztársasági elnök és a hadügyminisztérium előljárói. Ugyanott bemutatkozott a Tücsökraj az alapfokú zeneiskolában, zenélhetek a Magyar Zene Házában is, aztán felléptek a szovátai adventi vásáron, míg december 20-án a szovátai városháza dísztermében önálló koncertet is adnak a „tücskök”.

A zenekar működtetése is támogatók bevonásával valósul meg. Rendszeres támogatójuk, a Csoóri Sándor Alap, a szovátai önkormányzat, illetve helyi vállalkozók támogatásával szereztek be különböző hangszereket, hangtechnikai eszközöket. Erős szülői háttérrel is rendelkeznek, amely a lelki és szellemi támogatás mellett anyagilag is segíti a gyermekeket – számolt be Kiss Enikő.

A kétéves Tücsökraj az anyaországban is muzsikált

A játszóház programjai többnyire az év jeles napjaihoz kötődnek Fotók: Szovátai Népi Játzóház

Az év legmeghittőbb időszakában is számíthat ránk.

Áldott ünnepet kíván az Eurotrans Alapítvány!

Számíthat ránk!

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Hagyomány és újjászületés – karácsonyi sajtókampány

Megjelent az RMDSZ és a Communitas Alapítvány támogatásával.

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Új mesterséges intelligenciát adott ki a Google

A ChatGPT egy évvel ezelőtti piacra való berobbanása után a nagy techcégek sorban jelentik be és adják ki a mesterségesintelligencia-programjukat, ebből a sorból pedig a Google sem marad ki. Nem sokkal az OpenAI ChatGPT után előálltak a Google Barddal, most pedig a Gemini látta meg a napvilágot, amivel a Google vezérigazgatója, Sundar Pichai szerint egy új AI-korszak kezdődik.

A Gemini névre keresztelt nyelvi modellt a Google először egy júniusi fejlesztői konferencián lengette be, de december közepéig kellett várni, hogy a nyilvánosság is megismerhesse. Sundar Pichai és Demis Hassabis, a Google DeepMind vezérigazgatója a leleplezésen úgy fogalmazott, hogy ez egy hatalmas előrelépés egy olyan mesterségesintelligencia-modell kifejlesztésében, amely a Google összes termékére hatással lesz. Elmondásuk szerint ezzel az AI-val képesek lesznek javítani a szolgáltatásaikat.

A Gemininek van egy egyszerűbb változata is, a Gemini Nano, amelyet natív és offline futtatásra szántak az Android-eszközökön. Ugyanakkor ott van az erősebb verzió, a Gemini Pro, amely már a közeljövőben számos Google AI-szolgáltatást fog működtetni, és

amely nem mellesleg a Google Bard gerincét is fogja képezni. Ha mindez nem lenne elég, akkor van egy még ennél is összetettebb algoritmus, a Gemini Ultra, ez a Google eddigi legerősebb mesterségesintelligencia-fejlesztése, amelyet adatközpontnak és vállalatoknak terveztek.

Ezek mind jól hangzanak, de joggal merülhet fel a kérdés, hogy miben rejlik a Gemini erőssége. Nos, ha szigorúan a számokra hagyatkozunk, akkor elmondható, hogy ahogyan az okostelefonok, laptopok és táblagépek esetében, úgy az AI-szoftverek tekintetében is léteznek benchmarkteszt, amelyek megvizsgálják, hogy szintetikus, előre legenerált körülmények között hogyan teljesít az adott mesterséges intelligencia. Ezek többnyire tényleg nagyon szorosak voltak az elmúlt időben, viszont a Gemini tudott hozni valami újat. A nagy előnye abból származik, hogy képes megérteni a videót és a hangot, továbbá interakcióba is képes lépni ezekkel. Pontosabban sokkal jobban tudja ellátni ezeket a feladatokat, mint más nagy nyelvi modellek. Az már egy másik kérdés, hogy ez mennyire segíti elő a deepfake-et, vagyis azt a folyamatot, amikor látunk például egy videót, amiben egy ismert személy beszél egy ösz-

szeesküvés-elméletéről vagy egy lehetetlen találmányról, esetleg politikai döntésről, amely azonban nem valós, csak a videó megalkotója tette az illető szájába a mesterséges intelligencia segítségével. Természetesen a Google eseményén erről nem volt szó, ahogyan az is tagadhatatlan, hogy a Gemini számos munkafolyamatot képes lesz lerövidíteni és megkönnyíteni.

Az, hogy a Google új nyelvi modellje előtérbe helyezi a videó- és hangfelismerést, egyáltalán nem véletlen. A sokoldalúság első pillanattól része volt a Gemini tervének, hiszen a Google nem alkotott külön modelleket a hangra és a képre, ahogyan a konkurencia tette, inkább létrehozott egy úgynevezett „svájci bicskát”, amely általánosan minden területre alkalmas. A Google DeepMind igazgatója szerint a vállalat mindig is a nagyon általános rendszerekre helyezte a hangsúlyt. Jelenleg a Gemini legalapvetőbb modelljei csak a szöveggel tudnak dolgozni, de például a Gemini Ultra már képes a képek, videók és hanganyagok feldolgozására, alakítására is. Demis Hassabis arról is beszélt a leleplezésen, hogy a Gemini a jövőben több „érzékszervet” is fog kapni, amelyeknek köszönhetően tudatosabbá és pontosabbá válik.

Gemini AI

Forrás: Google

Ugyanakkor azt is beismerte, hogy ezek a modellek soha nem lesznek tökéletesen pontosak, és mindig fognak torzításokat hordozni magukban, viszont minél többet tudnak, annál jobbak lesznek.

A már említett benchmarkteszt szerint van olyan terület, ahol tagadhatatlan a Gemini előnye, azonban az igazi próba az lesz, amikor a mindennapi felhasználók fogják a gyakorlatban használni a nyelvi modellt akár ötletelésre, akár információkeresésre vagy informatikai kód megírására. Maga a Google is utóbbiban látja a szoftver egyik legerősebb alkalmazását, nem véletlenül építettek bele egy új kódgeneráló rendszert, az AlphaCode 2-t, amely a vállalat állítása szerint 85%-kal teljesít jobban, mint a konkurencia mesterséges intelligenciáinak kódíró része, illetve

50%-kal jobban, mint elődje, a „sima” AlphaCode.

A Google igazgatói a The Verge amerikai szaklapnak beismerték, hogy már rég dolgoznak a Geminin, a fejlesztést még jóval azelőtt kezdték el, hogy az OpenAI ChatGPT átvette a „világuralmat”. Amikor tavaly az imént említett nyelvi modell lényegében felrobbantotta a piacot, akkor adta ki a Google a vörös kódot, hogy a lehető leggyorsabban el kell készülnön az ő szoftverük is, viszont nem kapkodták el, és nem végeztek fél munkát, keményen dolgoztak a Gemini biztonságának és felelősségének a biztosításán, ezt mind belső, mind külső tesztesnek alavetették. A Google vezérigazgatója rá is mutatott, hogy az adatbiztonság és a megbízhatóság különösen fontos vállalati cél minden termékük esetében.

Fotókon az első iPhone 16-prototípusok

Bár Romániában még mindig nem lehet készletről, csak előrendeléssel megvásárolni az iPhone 15 modellesalád „zászlóshajóját”, az iPhone 15 Pro Maxot, az már az eddigi hírekből is kiderült, hogy nem ez lett az Apple legsikeresebb okostelefonja. Ezzel együtt persze szinte borítékolható, hogy az eladási listákat vezetni fogja már az idén. De nem lehet elmenni amellett, hogy egyrészt melegebb gondjai voltak a telefonnak, másrészt sokan panaszkodtak arra, hogy könnyen törrik, végül, de nem utolsósorban meg kell említeni azt is, hogy a gyakorlati felhasználásban nem hozott nagy újdonságot az elődjéhez, a 14-es modellesaláddhoz képest. Talán ezért is lehet, hogy a megszokottnál is több pletyka jelent meg az iPhone 16 szériáról, sőt már a 2025-ös iPhone 17 családról is vannak hírek, azonban utóbbival még teljesen fölösleges foglalkozni, hiszen arra még rengeteget kell várni.

De lássuk, hogy mit lehet tudni a jövő szeptemberben érkező készülékekről, ugyanis megérkeztek az első fotók, amelyek elvileg az iPhone 16 első prototípusai szerepelnek. Fontos megjegyezni, hogy ez a sima iPhone 16-ra, nem pedig a Pro szériára vonatkozik. Az első szembetűnő újdonság, hogy az új készülékeken a tervek tanúsága szerint nem átlósan, hanem egymás alatt lesznek elhelyezve a kamerák, ami megtöri az iPhone 13, 14 és 15 esetében bevett gyakorlatot, és kicsit visszatekint a korábbi időszakra, hiszen mind az iPhone 11, mind az iPhone 12 egymás alatt elhelyezett kamerákat vonultatott fel.

Ez a kulcsin, azonban hardveres szempontok is szerepelnek a pletykákban. Az egyik az, hogy a jövőre érkező összes új iPhone vadonatúj A18-as chipet kap, arról viszont egyelőre nem szól a fáma, hogy esetleg a Pro modellek kapnak-e valamilyen

iPhone 16-aldalsógomb-konceptió

Forrás: hasznaltalma.hu

iPhone 16-kameraelrendezés-konceptió

Forrás: hasznaltalma.hu

erősebb változatot, esetleg egy olyan processzorkialakítást, ami több magot tartalmaz. A pletyka szerint az újdonságok sorába tartozik az is, hogy az összes 2024-ben érkező készülék meg fogja kapni a Project Nova kódnéven bejegyzett új capture gombot, ami lényegében egy kapacitív gomb, melynek a működése egyelőre ismeretlen, azt viszont a közeli források már tudni vélik, hogy a telefon jobb oldalán fog helyet kapni, a bekapcsológomb közelében. Egyes pletykák arról szólnak, hogy ez a gomb egyfajta home button lesz, azonban ezek csak közsa hírek, nem olyan forrásokból származnak, amelyeknek nagyobb hitelt lehet adni.

Olyan információk is keringenek, amelyek értelmében nagyobb lesz a kijelző mérete, az iPhone 16 és 16 Pro kijelzője 6,1 hüvelykről

6,3 hüvelykre, míg a 16 Plus és 16 Pro Max esetében 6,7-ről 6,9 hüvelykre nő. És ha már a kijelzőnél tartunk, mindenképpen meg kell említeni, hogy úgy tűnik, a Dynamic Island is kisebb lesz, ami mindenképpen jó hír.

A kamerák esetében a kisebbik Pro modell is megkapja az ötszörös optikai zoomot, ami az idén csak a Pro Max kiváltsága volt. Továbbá szó van egy új lencsetechnológiáról, amit az Apple jövőtől szeretne bevezetni, ez az öntött aszférikus lencse, amely vékonyabb és könnyebb, mint a jelenleg használtak. Alkalmilag az almás gyártó minden készülékében ilyeneket szeretne használni, a telefonügyekben elsősorban. Ennek kapcsán több jól informált forrás olyan híreket közölt, hogy már zajlanak is a tárgyalások a lencsegyártókkal.

Storck cseréi

Bálint Zsombor

Korábban még soha nem nyert (noha tizenegy mérkőzésről van szó!) hazai pályán a Seps OSK a Kolozsvári CFR 1907 ellen, s úgy tűnt az első félidő után, hogy ez a sorozat most sem szakad meg. Bernd Storck cseréi azonban megfordították a találkozót, Kallaku pedig olyan meglepőt húzott, amire egy egész idényt kellett várni.

Nem volt egyszerű mérkőzése a Seps OSK-nak a CFR 1907 ellen, hiszen egyik csapatnak sem volt jó a döntetlen, de a kolozsváriknak kellett igazán nagyon a három pont, miután az FCSB nyolc pontra elhúzott a tabella élén. Az OSK viszont nagyon ki akarta használni a lehetőséget, hogy felsőházat érő helyre kapaszkodjon, az inséges (értsd: pontszegény) hónapok után.

Noha a házigazdák nagy lendülettel kezd-

tek, a CFR-t a középpályán nem sikerült megállítani, így a hazai védők nagy nyomás alatt játszottak. Mindkét fél vezetett veszélyes támadásokat, az első helyzetnek nevezhető lehetőséget Ninaj hagyta ki, aki ott maradt egy szöglet után, és az ötös sarkáról a gyengébbnek számító bal lábával belelőtt Savába, majd Šafranko csúsztatott fejese szállt el a hosszú sarok mellett. A 23. percben Tahcidisz bikázott bele a tizenhatoson elé került labdába, de Păun fejét találta telibe. A 32. percben azonban ugyanő vezetéshez juttatta a CFR-t. Otele alapvonalról küldött (vagy mögüle?) beadását röviden vágta ki a védelem, a hazai játékosok néhány pillanatig a tiltakozással voltak elfoglalva, elég idő ahhoz, hogy Tahcidisz az eléje kitett labdát kitámadás nélkül tudja a jobb alsóba csavarni (0-1). Niczuly későn látta meg a labdát...

A gól nagyon megfogta a szentgyörgyieket, akik hosszú percekig visszatértek a kilá-

tástalan oldal- és hátrapasszos játékhoz. Szünet előtt közvetlenül Ștefănescu és Păun is lövéssel próbálkozott, de a kapu közepére.

Szünetben Storck beküldte Kallakut, aki szinte semmi esélyt nem kapott Ciobotariutól (sőt, ő volt az egyetlen csereként beállt játékos, akit később lehívott). A félidő elején azonban továbbra is a CFR volt veszélyesebb. Az 53. percben Otelită kísérté Birligeát, aki kisodródva nem tudta erősen meglőni a labdát, de az igazi nagy lehetőséget a CFR csatára egy perccel később hagyta ki Ninaj nagy hibája után: egyedül vezethette rá Niczulyra, aki azonban jól zárta a szöveget. Ninajt szinte azonnal le is vette Storck, Damașcan, Rondón és Fl. Ștefan beküldésével pedig támadóbb szellemű felállást alakított ki. Az addig továbbra is sokat hátrapasszoló OSK játékát azonban a sokáig lesajnált Kallaku változtatta meg radikálisan. A 70. percben kicselezte a tizenhatos jobb sarkában Camorát, majd egy váratlan mozdulattal a hosszú felsőbe bombázott (1-1). Nem tudtuk, hogy ilyesmire képes! A 78. percben ismét Birligea hagyott ki nagy lehetőséget a CFR részéről, aki fordulásból a

hosszú kapufa mellé küldte, míg két perccel később Otelită hibája után Deac elé került a labda, akinek az emelése elkerülte a kaput. A hátralévő időben azonban egyértelműen az OSK volt veszélyes, s a CFR védekezett kétségbeesetten. A 81. percben Ștefănescu 15 méterről föléküldte, a 85. percben azonban megszületett a győztes találat: egy hosszas támadás végén a másik csere, Damașcan erőszakossága eredményezett lövőhelyzetet, és a tizenegyespont környékéről laposan a jobb alsó sarokba lőtt (2-1). Négy perccel át vizsgálták a videósobában a találat jogosságát, mielőtt megadták a gólt, utóbb pedig a bukaresti közvetítő stúdióban észbontó elméleteket gyártottak arról, hogy miért nem kellett volna...

A hátralévő időben az OSK sikeresen ölte a meccset, a CFR pedig már nem tudott újítani.

A zsinórban harmadik győzelmét arató Seps OSK ezzel feljött a tabella 5. helyére, a téli szünet előtti utolsó fordulóban pedig csütörtökön 17 órától a Nagyszebeni Hermannstadt otthonában próbálja meghosszabbítani a győzelmi sorozatát.

Jegyzőkönyv

Szuperliga, 20. forduló: *Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Kolozsvári CFR 1907 2-1 (0-1).*

Sepsiszentgyörgy, Seps OSK-stadion. Vezette: Marcel Bîrsan (Bukarest) – Mircea Grigoriu (Bukarest), Florian Vișan (Galac). Tartalék: Claudiu Marcu (Konstanca). Ellenőr: Florin Hîncu (Brassó). Videóbíró: Iulian Dima (Bukarest). Segéd-videóbíró: Alexandru Filip (Konstanca).

Seps OSK: Niczuly – Otelită, Kecskés, Ninaj (62. Fl. Ștefan), Ciobotariu, Ion Gheorghe (46. Kallaku), Păun, Varga (62. Damașcan), Ștefănescu, Šafranko (62. Rondón), Matei (90+1. Bălașa).

CFR: Sava – Morgan (90+1. Filip), Kresić, Ilie, Camora, Avounou (68. Deac), Tahcidisz, Cvek, Otele (68. Fica), Birligea (82. Juričić), Krasniqi.

Gólszerzők: Kallaku (70.), Damașcan (85.), illetve Tahcidisz (32.).

Sárga lap: Kecskés (24.), Ion Gheorghe (29.), Damașcan (85.), illetve Fica (83.).

Eredményjelző

* Szuperliga, 20. forduló: Kolozsvári FCU – Galaci Suporter Club Oțelul 0-1, Sepsiszentgyörgyi Seps OSK – Kolozsvári CFR 1907 2-1.

* NB I, 17. forduló: Kecskeméti TE – Debreceni VSC 1-1, Ferencvárosi TC – Zalaezerszegi TE FC 3-0, Puskás Akadémia FC – Mezőkövesd Zsóry FC 0-0. *Az élcsoport:* 1. Paks 34 pont, 2. Ferencváros 33, 3. Fehérvár FC 30.

Fotó: a Seps OSK közösségi oldala

A tabella

1. FCSB	20	12	5	3	35-19	41
2. CFR 1907	20	9	6	5	33-21	33
3. CSU Craiova	20	9	6	5	29-21	33
4. Rapid 1923	20	8	8	4	34-22	32
5. Seps OSK	20	8	5	7	26-24	29
6. Kolozsvári FCU	20	7	8	5	28-27	29
7. FCV Farul	20	8	5	7	30-31	29
8. Hermannstadt	20	6	10	4	26-22	28
9. Petrolul 52	20	5	12	3	22-20	27
10. SC Oțelul	20	5	11	4	22-20	26
11. U 1948 Craiova	20	7	3	10	31-33	24
12. FC Voluntari	20	6	6	8	26-33	24
13. CSM Politehnica	20	5	8	7	24-28	23
14. UTA	20	5	8	7	21-26	23
15. Dinamo 1948	19	2	4	13	10-31	10
16. Botosáni FC	19	0	9	10	18-37	9

Az Olimpiakossal találkozik a Ferencváros

A görög Olimpiakossal találkozik a Ferencváros labdarúgócsapata az Európa-konferencialiga egyenes kieséses szakaszának első fordulójában, a magyar bajnoki címvédő idegenben kezdi a nyolcaddöntőbe jutásért sorra kerülő párharcot február 15-én.

Az európai szövetség (UEFA) nyoni központjában megtartott hétfői sorsoláson az is elhangzott, hogy a visszavágót február 22-én rendezik majd a Groupama Arénában.

A Ferencváros az F csoportban végzett másodikként, míg görög ellenfele az Európa-liga A csoportjának harmadik helyezettjeként került át a harmadik számú sorozatba.

Az egyenes kieséses szakasz első körében a nyolcaddöntőbe jutás a tét, az Európa-ligában csoport-harmadik együttesek mellé egy-egy EKL-csoportmásodik gárdát sorsoltak, és utóbbiak voltak a kiemelték, azaz ezek a csapatok játszhatják

A sorsolás eredménye

* Európa-konferencialiga, rájátszás, a 16 közé jutásért: Olimpiakosz Pireusz (görög) – FERENCVÁROS, Sturm Graz (osztrák) – Slovan Pozsony (szlovák), Servette (svájci) – Ludogorec (bolgár), Union Saint-Gilloise (belga) – Eintracht Frankfurt (német), Real Betis (spanyol) – Dinamo Zágárb (horvát), Ajax Amsterdam (holland) – Bodö/Glimt (norvég), Molde (norvég) – Legia Varsó (lengyel), Makkabi Haifa (izraeli) – Gent (belga).

A csoportelsőként már nyolcaddöntős együttesek: Aston Villa (angol), Club Brugge (belga), Fenerbahce (török), Fiorentina (olasz), Lille (francia), Makkabi Tel-Aviv (izraeli), PAOK (görög), Viktoria Plzen (cseh).

hazai pályán a visszavágót. Azonos országból érkező klubok nem kerülhetnek össze.

A párharcok továbbjutói a legjobb 16 között a EKL-csoportgyőztesek közül kapnak ellenfelet a február 23-án rendezendő sorsoláson.

Az Európa-konferencialiga döntőjét május 29-én Athénban játsszák majd.

Így folytatódik a Bajnokok Ligája és az Európa-liga

Hétfőn kisorsolták a következő kör párosításait a rangosabb kupasorozatokban is. A következő párharcokat rendezik:

* Bajnokok Ligája-nyolcaddöntő: FC Porto (portugál) – Arsenal (angol), Napoli (olasz) – FC Barcelona (spanyol), Paris Saint-Germain (francia) – Real Sociedad (spanyol), Internazionale (olasz) – Atlético Madrid (spanyol), PSV Eindhoven (holland) – Borussia Dortmund (német), Lazio (olasz) – Bayern München (német), FC Koppenhága (dán) – Manchester City (angol), RB Lipcse (német) – Real Madrid (spanyol);

* Európa-liga, rájátszás, a 16 közé jutásért: Feyenoord (holland) – AS Roma (olasz), AC Milan (olasz) – Rennes (francia), Lens (francia) – Freiburg (német), Young Boys (svájci) – Sporting (portugál), Benfica (portugál) – Toulouse (francia), Braga (portugál) – Qarabag (azeri), Galatasaray (török) – Sparta Prága (cseh), Sahtar Donyeck (ukrán) – Olympique Marseille (francia)

A csoportgyőztesként már nyolcaddöntős csapatok: West Ham United (angol), Brighton (angol), Glasgow Rangers (skót), Atalanta (olasz), Liverpool (angol), Villarreal (spanyol), Slavia Praha (cseh), Bayer Leverkusen (német).

Franciaország az új világbajnok

Az olimpiai bajnok francia válogatott 31-28-ra legyőzte a legutóbb aranyérmes, társházigazda norvég csapatot a norvég–dán–svéd közös rendezésű olimpiai kvalifikációs női kézilabda-világbajnokság vasárnap hiberniai fináléjában.

Az elődöntőben a franciák könnyedén, 37-28-ra múlták felül a svédeket, míg a két éve aranyérmes norvégok hosszabbításban 29-28-ra kerekedtek a hosszú időn át remeklő dánok fölé. Egy hete a középdöntőben már találkozott a tornán az előzetesen a legnagyobb esélyesek közé sorolt két csapat, akkor 24-23-as francia siker született.

A találkozó az előzetesen vártaknak megfelelően minőségi játékot és szoros kezdést hozott, sok volt a gyors lefolyású támadás, ám felállt fal ellen sem jöttek zavarba a csapatok, elsősorban a támadójáték dominált. A 24. percben, 17-14-es

francia előnyél alakult ki először háromgólos különbség a sokáig ki egyenlített első félidőben, s ugyan a 27. percben már négy találat is volt a különbség, a pihenőre háromgólos francia előnnyel vonultak a felek.

A fordulást követően sem változott a differencia, a sok technikai hibával játszó skandinávok nem tudtak közelíteni, az utolsó negyedórához 26-23-mal érkeztek a csapatok. Bár ezt követően 26-25-re zárkoztak fel a norvégok, az utolsó hét perc elejére visszaállította négygólos vezetését az olimpiai bajnok (29-25). A záró öt percen belül még visszajöttek kettőre a norvégok, de az elődöntőhöz hasonló fordításra ezúttal már nem voltak képesek, Franciaország így harmadik vb-címét gyűjtötte be, tette ezt százzalékos teljesítménnyel.

A finálé legeredményesebbje a norvég Nora Mörk lett 8 góllal.

Eredményjelző

Női kézilabda-vb, elődöntő: Franciaország – Svédország 37-28, Norvégia – Dánia 29-28 (hosszabbítás után).

Döntő: Franciaország – Norvégia 31-28.

A 3. helyért: Dánia – Svédország 28-27.

Az 5. helyért: Hollandia – Németország 30-26.

A 7. helyért: Montenegró – Csehország 28-24.

Esetem a szubkultúrával

Kuszálík Péter

A múlt héten az *alternatív* kultúráról írtam – a december 8–10. közötti KULT fedőnevű rendezvény kapcsán –, de nem biztos, hogy a megfelelő dobozba 'csomagoltam' a fesztivál szervezőit és drukkerait. Ők mondták magukról, hogy „alternatívok”, ezért indultam el arrafelé, de lehet, hogy tévedtem. Van itt egy másik doboz is, lehet, hogy ez lesz a megfelelőbb. A véleményemet továbbra is vállalom, mert én egy másik klubhoz (a pamfletírókhoz) tartozom, ráadásul jobban tiszteltem az igényes munkát, mint a vásári bővít.

Lássuk csak, miket találtam az internetes lomtárakban (*wikipedia*; *lexiq.hu*). „A szubkultúra a társadalom egy kisebb, elkülönülő csoportjára jellemző életmód, szokások, normák és meggyőződések rendszere.” Az efféle csoportok tagjai a többségi társadalomtól eltérő jegyeket is hordoznak; elfogadják ugyan a domináns társadalmi kultúrát, de megteremtik a saját kultúrájukat. Szubkultúrát alkothatnak pl. valamilyen sport művelői, egy művészeti ág képviselői vagy az azonos korosztályba tartozó személyek. Az egyes szubkultúrákat gyakran egyedi nyelvhasználat, saját *szleng* (tolvajnyelv) jellemzi. Hírek szerint a 'pszichotrilák facebook-csoport' tagjai olyan kifejezéseket használnak, hogy saját szótárát kellett szerkeszteni a számukra.

A közelmúltból egy olyan alkalmat idézek föl, ahol a rosszállásomat a szubkulturális rendezvény helyszínén fejeztem ki. Az első humorfesztivált 2002-ben rendezték meg Kolozsvárott, de nem túl sikeres. 2005-ben tartották meg a másodikát, s kisebb-nagyobb kimaradásokkal azóta is működik. Én ezen voltam, de nem versenyezni, hanem a zsűri tagjának hívtak. Előbb nem akartam kötélni állni, de végül elmentem. Kár volt. Az estről tényszerű beszámoló is született Papp Sándor Zsigmond (Papsi) tollából: Humor nélkül maradt a humorfesztivál (*Transindex*, 2005. ápr. 11.). Idézem: „A 2. kolozsvári humorfeszt gálaestje inkább mintha arra szakosodott volna, hogy kinevesse a főként bátorságukkal kitűnő fellépőket. Merthogy legtöbbjük esetében bizony főként vakmerőség kellett ahhoz, hogy néhány vézna poén háttértámogatásával, sebészen összefércelt figura bőrében merészkedjen a zsúfolásig telt színház közönsége elé.”

Az est első felében Nagy Bandó András lépett föl, megérdemelt sikerrel. Ő profi módon adta elő a műsorát, a baj azután kezdődött. Egy ilyen híresség „után fellépni ugyanis öngyilkosság. Főként, ha az ember kezdő. Ha akkor lát először közönséget. Hiszen semmi sem lehet kínosabb kilencszáz ember makacs csendjénél, ideges zörgésénél, holott már rég fetrengegniük kellene, egymás vállát csapkodni, mert ilyen jót már rég hallottak. Hiába iktattak be szünetet a szervezők abban a reményben, hogy aki csak a humorra volt kíváncsi, a kínlódsra viszont

már nem, talán elszíváro, a kolozsváriak és a rokonok kitartása most is példaértékűnek bizonyult.”

Változó színvonalú botladozások voltak (tisztas távolságban a humortól), a fellépőkről és a szövegek színvonaláról így írt a krónikás: az „előzsűri hanyagsága, hogy olyan produkciókat is beengedett a döntőbe, melyek már [óvodai] nagycsoportos szinten is kínosak”.

Majd színpadra lépett a botrány okozója: „A *legeredetibb* megközelítés viszont kétségkívül a Jakab Benke Nándoré volt, aki egyetlen szavát ismételve – 'transilvanissimo' – pillanatok alatt [ledobálta a ruhadarabjait és] eljutott a korai Sex Pistols-koncertek forradalmáig: egy szál zoknijában sokkolt a sikongó vagy épp dermedt nagyerde-műt.”

Az ő száma közben megkaparintottam a mikrofont, és valami olyasmit mondtam, hogy jobb lenne gyorsan visszavonulni. Kifütyültek, mert nem az igényes közönség jött be, hanem a kocsmai szubkultúra szolgálatos különítménye. Papsi imígyen kritizált: „megalázó volt az ajándéknak szánt pótlóknak a fellépők után való dobálása, megalázó volt Bálint Ferenc kiszólása (»jó lenne, ha poénokat is írná a szöveggedbe«), amikor a produkció még tart, megalázó volt Kuszálík Péter erkölcsös dühe, mellyel lezavarta a színről Jakab Benke Nándort. Mert ha valami nem tetszik, akkor azt el lehet mondani, meg lehet indokolni, az Értelmező Szótár szerint ez különbözteti meg a zsűrit mondjuk a focidrukkektől.”

Három megjegyzés a krónikás véleményével kapcsolatban. – 1. A pótlók dobálásának „megalázó” szertartását sikerült világszintre emelni, lásd az ideai atlétikai világbajnokság éremosztogatását, ahol önkéntesek futkorásztak a győztesek után, és aggatták a nyakukba a plecsnit. Ne feledjük: a ragyogó ötlet a kolozsvári humorfesztiválé. – 2. Én azért nem fogtam vissza az „erkölcsös dühöm”-et, mert nem voltam felkészülve egy ilyen spród poénra. Az előadó viszont végigjátszotta az általa megálmodott polgárpukkasztó jelenetet, s azzal zárta le, hogy a színpadon meggyújtott cigarettát meztelen lábbal taposta el (a zokni nem a lábán volt!). Meg aztán: ha a focidrukkek petárdákkal poénkodnak, akkor nem várnak a szünetig, hanem lefűjják a meccset, és bejönnek a rendvédelmi csapatok. – 3. Ha én viselkedtem megalázó módon, akkor minek lehet nevezni az előadóművészt tettét?

„Az, hogy ezt másként is lehetett volna, akkor derült ki, amikor Nagy Bandó valóban kiértékelte a produkciókat, felsorolta a hibákat, javaslatokat tett, elemzett. Bardócz Csaba, Könczey Elemér, Kovács Péter zsűritagok jobbra elmélyült hallgatással és pontozással tündek ki. Nem is tehettek másként, hiszen nem az előadó-művészet mesterei, s Könczey kivételével a humorral is csak baráti társaságban találkoznak. Merthogy az úgy van, hogy néha az ítéseknek is fel kéne nőni a fellépőkhöz. Ha már fordítva nem megy.”

Kántálók gyermekszemmel

A Hagyományok Háza december 8-án adta át a karácsonyi rajzpályázatának díjait, ugyanakkor megnyílt az alkotásokból rendezett kiállítás is. A jeles eseményről Galambos Anna, a kezdeményezés társ-szervezője számolt be.

Dr. Csermák Zoltán

„Az immár hagyományos karácsonyi rajzpályázatot szeptember végén írta ki a Hagyományok Háza, s bő egy hónapot biztosított a alkotóknak a rajzok elkészítésére s eljuttatására. Eredetileg november közepéig vártuk a képeket, de a szerbiai postásztrájk és az erdélyi havazások miatt a határidőt december elejére módosítottuk.

Megérte a várakozás, mivel összesen 597 pályamunka érkezett be, ami bő százzal több a tavaly benyújtott alkotások számánál.

A 'tender' az egész Kárpát-medencében élő gyerekek fantáziáját megmozgatta, a legtöbb alkotás Felvidékről, Vajdaságból és Erdélyből érkezett; a nagymenyeri, a zentai, a kolozsvári és a székelyudvarhelyi fiatalok ugyancsak kitétek magukért. Összességében a pályázatok harmada érkezett külföldről.

Az ideai téma a karácsonyi kántálás

volt, s a zsűri már előre aggódott, hogy a figurális ábrázolást hogyan oldják meg a fiatalok. A kétségek feleslegesek voltak, s a döntőnknek ezúttal is nehéz dolga volt, mivel a rajzok jelentős része kiváló képzelőerőről tanúskodott, s a kidolgozásuk is művészlélekre vallott. Az elbírálási szempontok között sorolhatjuk fel a technikát, valamint az emberábrázolást.

A zsűri három kategóriában – óvodás, alsó tagozatos és felső tagozatos – adott ki első, második és harmadik díjat, valamint különdíj is szerepelt a jutalmi listán. Emellett a zsűri számos alkotást szavazásra bocsátott az intézmény Facebook-oldalán, így egy közönségdíjat is kiosztottak az ünnepi eseményen. A határon túli gyerekek is jól szerepeltek a megmérettetésen. A jutalmak között szerepeltek a Hagyományok Háza saját kiadványai, egyéb tárgyak, valamint csokoládé is. A díjkiosztást jelentős érdeklődés kísérte, szülők, felkészítő pedagógusok társultak a pályázókhoz, csupán két díjazott nem tudott részt venni az eseményen. A különdíjasok között voltak óvodás csoportok is, amelyek örömmel érkeztek, így ugyancsak megtelt a tárlat. A legszebb alkotásokat a Halmos Béla teremben állították ki.”

Fotó: Dusa Gábor

Őrzők találkozója

Ez a cím fejezi ki a legjobban a Gyulakután megtartott III. Gyöngykoszorú találkozó lényegét, amelynek a gyulakutai kultúrthon adott helyet. Szervezője, harmadszorra is, a gyulakutai Szivárvány néptáncsoport volt.

Igen, „őrzők” találkoztak itt, az elődöktől örökölt kincsünk, a népdal, a néptánc és a népi gyermekjátékok hűséges őrei és továbbadói, éltetői újabb nemzedékek számára. Pici, kicsi, középcsoportos tánckedvelők és a táncot lassan 10 éve gyakorló ifjak gyönyörködtek a nagyszámú közönséget, és a hosszan tartó tapsok jelentették a jutalmat, az elismerést.

Nagy elégtétel volt a szervezők számára, hogy a meghívott táncosok, Erdőszyentgyörgy, Mezőfele, Medgyes, Mezőbánd és Erdőcsinádi csoportjai megtisztelték jelenlétükkel a rendezvényt. Ez a kölcsönös tisztelet jele.

Fellépett a gyulakutai Szivárvány mind a négy csoportja: picik, kicsik, középsők és a nagyok. Ők nyitották és zárták a rendezvényt. Láthatott a közönség nyárádminti, küküllőmenti, mezőségi táncokat és gyönyörű népviseleteket.

A padosorokban ott ültek a szülők, nagyszülők és a csoportok szervezői, akik örömmel, elégtétellel nyugtázták fáradságuk és anyagi áldozatuk eredményét. A helyiek ez

alkalommal is önfeláldozásról, nagylelkűségről tettek biznyságot, szendvicsekkel, süteményekkel, üdítővel halmozták el az érkező vendégeket. Ezért mindannyiukat hála és köszönet illeti, és velük együtt a kalácsokat adományozó Frunza Company Kft.-t és Varga Júliát, az állandó támogatót, aki különösen finom teával kedveskedett a vendégeknek, és a díszítésben is segített.

Megnyitóbeszédében a község polgármestere, Varga József és a Szivárvány néptáncsoport vezetője, Magyar Edit-Csilla tanárnő is azt az üzenetet továbbította, hogy a hagyományörzésnek, a népdal, a néptánc tanulásának napjainkban óriási nevelő és

közösségformáló szerepe van, egymás elfogadására, elődeink tiszteletére, szeretetre, jókedvre nevelnek.

A rendezvény sikeréhez nagyban hozzájárultak a Szivárvány táncoktatói, Török Réka és Szász Róbert, akik nagy szeretettel, igényesen végzik munkájukat.

A rendezvény megszervezése a Gyulakutai Polgármesteri Hivatal, a Csoóri Sándor Alap, a Bethlen Gábor Alap, a Szivárvány Kulturális Egyesület és a szülői közösség hozzájárulásával valósulhatott meg. Köszönet érte!

Szabó Éva-Biborka, Takács Vivien, a Szivárvány néptáncgyűttes táncosai

Napelemekre marad a 20 ezer lejes megpályázható összeg

„Visszalépett a kormány. Megakadályoztuk, hogy tönkrement a környezetvédelmi támogatási programokat. A mi határozott fellépésünk eredménye, hogy nem az a teljesen elfogadhatatlan tervezet lép életbe, amely lerombolta volna a klasszikus és plusz roncsautóprogramot, valamint a napelemes programot. Napelemekre marad a 20 ezer lejes megpályázható összeg, de a roncsprogramokban csökken a támogatás összege ahhoz képest, amit az RMDSZ kormányzása alatt biztosítottunk a lakosságnak” – mondotta Tánzos Barna, az RMDSZ Hargita megyei szénátora.

Tánzos Barna emlékeztetett, a kormány néhány napja közzétett tervezete szerint a roncsautóprogram utalványát 7.000 lejről 3.500 lejre csökkentették volna, az elektromos autók támogatását több mint 50.000 lejről 10.000 lejre, és ezzel egyidejűleg a napelemrendszerek támogatását a jelenlegi összeg keve-

sebb mint felére, 20.000 lejről 10.000 lejre akarták csökkenteni.

A kormány által múlt csütörtök este elfogadott sürgősségi rendelet szerint a napelemekre jövőre is 20 ezer lejes támogatásra lehet pályázni. A klasszikus roncsautóprogramban marad a 7.000 lejes értékjegy, viszont eltörölték a 15 évnél régebbi bezúzott autók után járó ökobónuszokat. Elektromos autó vásárlása esetén 25.500 lejre csökken az állami támogatás.

„A roncsprogramokkal és a napelemprogrammal több mint 200.000 lakost támogattunk az utóbbi években. Ezek az eredmények annak köszönhetőek, hogy az RMDSZ kormányzása alatt többéves környezetvédelmi programokat alakítottunk ki, amelyekkel kiszámítható módon támogattuk a lakosságot. A jelenlegi kormány a mostanihoz hasonló intézkedésekkel éppen ezt a kiszámíthatóságot rombolja le, a támogatások csökkentése mellett. Ez ellen továbbra is minden eszközzel fel fogunk lépni” – hangsúlyozta Tánzos Barna. (RMDSZ-tájékoztató)

Fotó: RMDSZ

A hirdetés rovatan megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ nemes szőlőből készített minőségű fehér- és vörösbor. Eladó eperfa hordóban tárolt szilva-, alma-, törköly- és körtepálinka. Tel. 0740-808-298. (21581-I)

MINDENFÉLE

ELBOKROSODOTT bel- és külterületek kitarítását, gyümölcsfák metszését, nagy fák, diófák visszavágását, metszését, kivágását belterületen, házak közt, méterfa összevágását, nem mozgatható rönkök foszniba vágását, régi épületek bontását, valamint kutak kitarítását vállaljuk. Tel. 0756-868-569. (21419)

MEGEMLÉKEZÉS

„Ez a gyertya most érted égjen,
ki fent laksz már a magas égben.
Ki vigyázol ránk onnan fentről,
s lelkünkhöz szólsz a végtelenből.”

Fájó szívvel emlékezünk a december 19-én elhunyt

VARGHA ÉVÁRA

halálának 11. évfordulóján. Nyugodjál békében!

Szerető családja. (21579-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatom, hogy a szeretett feleség,
ANTAL ÉVA,
a marosszentgyörgyi születésű
SZŐCS ÉVA

életének 79. évében, 2023. december 16-án, rövid, de súlyos szenvedés után elhunyt.

Temetése 2023. december 20-án 13 órakor lesz a marosszentgyörgyi római katolikus temetőben, római katolikus szertartás szerint.

Férje, Pityu. (21580)

ELVESZETT

Tíz napja várom haza a MACSKÁMAT, amely a Kenyér utca környékén kóborolt el. Ismertetőjegyei: sárga bundájú, széles fehér gallérral. Megtalálóját jutalmazom. Tel. 0773-827-672. (21594)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Fájó szívvel búcsúzzunk osztálytársunktól, BALLÓ ÉVÁTÓL. Gyászoló szereteteinek őszinte részvétünk. Nyugodj békében, drága VICA! Osztálytársaid a XII. C-ből. (21586-I)

Gyászhir: Elhunyt dr. NAGY LEVENTE gyógyszerész

Dr. NAGY LEVENTE gyógyszerész, a gyógyszerésztudományok kandidátusa, 2023. december 1-jén, 84 éves korában elhunyt.

A Maros és Hargita Megyei Gyógyszertári Központ igazgatóhelyettese volt tíz éven át, majd a romániai forradalom után igazgatónak választották. Előtte gyógyszerértárvezető volt több éven keresztül, ledoktorált, tanított.

Szakmailag elkötelezett, alapos, nagy tudású ember volt. 50 évesen Magyarországra költözött, a füzesgyarmati Füzes gyógyszerértárból ment nyugdíjba 67 évesen.

Búcsúztatását Szegeden, a református és evangélikus temetőben 2024. január 5-én 13 órakor tartják.

Aki ismerte, gondoljon rá kegyelettel!

Emlékét szeretettel őrzi leánya, dr. Nagy Ildikó gyógyszerész.

(67625-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

BANDI LÁSZLÓ

életének 56. évében elhunyt.

A gyászszertartás december 20-án, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

A gyászoló család. (-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049)

ALPINISTA FAVÁGÓ-SZOLGÁLTATÁSOK – veszélyes fák kivágása, gyümölcsfák metszése, díszfák kezelése, sövényvágás, elbokrosodott bel- és külterületek takarítása, méterfa összevágása, rönkök foszniba vágása, régi épületek bontása, kutak kitarítása. Tel. 0756-868-569. (p.-I)

Karácsonyi Operett gála

Ábrám Tibor, Buta Árpád
és zenekara

KEDD
December 26. 2023
18:00 óra
Kulturpalota Nagyterme

A gálára való belépés ingyenes, az erre szóló jegyeket az RMDSZ Maros megyei szervezete titkárságán lehet átvenni pénteken, december 22-én 13 óráig.

AZ RMDSZ Marosvásárhelyi szervezete,
a Keresztény Demokrata Frakció és a
Maros Megyei Nyugdíjas Klub
szervezésében

**Az Úr Jézus születésének
nagy ünnepe alkalmából**

Fehéregyháza helyi tanácsa
a község lakóinak és
a község háza dolgozóinak
békét kíván otthonukba
és a lelkükbe.

Töltsék szeretteikkel együtt
a szentestét!

**Boldog karácsonyt
kívánunk!**

Șovrea Nicolae polgármester

**A Dora Optics
munkaközössége Kellemes
Ünnepeket és Boldog Új Évet
kíván mindenkinek!**

**Dora Optics,
szemészet az egész családnak!**

Áldott, békés karácsonyt kíván minden vásárlójának, ügyfelének az Eldi Pékiség

Az APICOLA KFT. üzleteiben

• Marosvásárhely, 1918. December 1. út 35. szám

• Szászrégen, Stadion utca 14. szám

előnyös áron vásárolhat akác- vagy vegyes mézet,
pollent, méhpempőt, propoliszt. Kosmetikumok, táplálékkiegészítők,
valamint gyógyteák bő választékából válogathat.

Termékeink természetesen, a minőség garantált!

Áldott karácsonyt kíván
Cristina Cojocarú mérnök,
APICOLA-igazgató, élelmiszeripari szakértő

Jazz & Blues CLUB

OLI! RENAISSANCE

ROCK

25 YEARS OF ROCK CHRISTMAS

**EUROCK
CHRISTMAS 2023
FESTIVAL**

SINCE 1998 IN TRANSYLVANIA

DECEMBER 22 - 8 PM

Nocturnal SYMPHONIC METAL

DUBLU CLICK ITALIAN ROCK

Arthastian GUITAR SCHOOL

Tickets: 35 lei

PARTNERS

STUDIO ROCK, RADIO KOLO, METALHEAD, NÉPÚJSÁG, IMPERIAL, KONI, ONLINE STREAMING, PECTUL, NÉPÚJSÁG

facebook.com/olimanagement